

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Volilna reforma.

Toli obetano volilno preosnovno ali reformo je v soboto vendar le vlada predložila zbornici poslancev. Presenetila ni nikogar, ker so skoro vse njene podrobnosti že bile strankam znane. Če predloženi načrt zakon postane, je zelo težko reči. Stranke še same prav ne vedo, kakšno stališče bi zavzele proti njemu. Manj nasprotstva bode pač našla ta predloga v zbornici poslancev, kakor Taaffejev načrt, če tudi ne moremo reči, da bi bila Badenijska predloga boljša od Taaffejeve. Sedanjim strankam ni tako nevarna, kot je bila Taaffejeva, ker pušča v sedanjih kurijah vse pri starem. Ker se število poslancev pomnoži, zgube tudi sedanje stranke nekoliko vpliva, a posamični poslanci pa imajo vendar upanje, da zopet pridejo v zbor, dočim bi po Taaffejevi volilni reformi bil potegnil ves drug veter, ki bi bil mnoge sedanje ljudske zastopnike kar odnesel. Pri Badenijski volilni reformi tega ne bode. Poslanec, ki ima zaupanje svojih dosedanjih volilcev, pride gotovo še v zbornico. Zato bodo pa mnogi ljudski zastopniki za njo z lažjim srcem glasovali.

Poleg tega se je pa od tedaj bistveno premenil politični položaj. Tedaj, ko se je bil začel boj proti Taaffejevi volilni reformi, so še mnogi mislili, da se bode dala volilna reforma sploh preprečiti. Nekatere stranke imele so povse ta namen. Tisto navdušenje za razširjenje volilne pravice, o katerem se večkrat govori in piše, je mnogokrat le slepilo in nič drugega. Če tudi ni povse resnično, kar je pisal „Grazer Volksblatt“, da nobena sedanjih strank ne želi volilne reforme, vendar lahko rečemo, da sedanje nemške stranke v državnem zboru bi pa gotovo najrajše videle, da bi se o volilni reformi sploh nikdar

ne bilo govorilo. Le pri sedanjem umetnem volilnem redu je mogoče, da skoro ves čas samo Nemci gospodarijo v Avstriji in bi lahko imeli še večji vpliv, da se mej seboj še malo bolj zedinijo. Sedaj so pa vsi poslanci brez izjeme že prepričani, da volilna reforma več ne zgine z dnevnega reda, dokler se ne reši. Taaffe je pal, a volilna reforma je ostala na dnevnem redu, Windischgrätz je šel, a volilna reforma pa zaradi tega le ni izginila iz parlamenta. Če bi tudi Badenijska vrgli, bi vendar volilne reforme ne preprečili, temveč le zavlekli bi jo nekoliko. Zaradi tega je pa pričakovati, da bodo mnogi poslanci zanj glasovali, ki ž njo niso nič zadovoljni, boječ se, da še kaj neugodnejšega ne pride. Kakšen strah vlada pred razširjenjem volilne pravice v sedanjih kurijah, se je videlo v dolenjeavstrijskem deželnem zboru. Protisemitje so bili polni navdušenja za razširjenje volilne pravice in tudi liberalci so govorili o tem, da morajo naši ljudski sloji dobiti volilno pravo, a ko je prišlo do odločitve, so se pa oboji sporazumeli za neki načrt volilnega reda, ki preminja le nekaj število poslancev in pa omejuje volilnih okrajev, vse drugo pa pušča pri starem.

O tem, kakšen da je Badenijski volilni načrt nam danes ni treba pisati, ker se popolnoma vjema s tem, kar smo že povedali o njem v „Domovini“. Le to moramo omeniti, da bode v novi peti kuriji volilo 5,333,481 volilcev, dočim smo dosedaj imeli samo 1,732,257 volilcev. Število volilcev se torej pomnožuje za 3,601,124. Ze te številke kažejo, da je stvar velicega pomena, kajti gre za politične pravice milijonov državljanov. Na Štajerskem se bodo volili štirje poslanci iz nove kurije. V dolenještajerskem volilnem okraju smo mi Slovenci zagotovljeni večine. V srednještajerski volilni okraj so pa uvr-

stili nekaj več slovenskih sodnjih okrajev in glasovi teh Slovencev so za nas izgubljeni. Nemci dobe na Štajerskem tri nove sedeže, Slovenci pa le jednega. Sedaj voli Štajerska v državni zbor 23 poslancev, in mej tem je 20 Nemcev in samo trije Slovenci. Očividna je tukaj krivica. Slovenskega prebivalstva je v deželi tretjina in pri pravičnem volilnem redu bi morali Slovenci imeti vsaj 7 ali 8 poslancev. Z volilno reformo se pa krivica nič ne pomanjša, temveč prej povekša, potem bodejo Nemci volili 22 ali 23, Slovenci pa 4 ali 5 poslancev. Zaradi tega štajerski Slovenci ne moremo nič s posebnim zadovoljstvom pozdravljati Badenijskega načrta. Koroški Slovenci tudi v bodoče ne bodo imeli v državnem zboru nobenega zastopnika. Nekaj bolj pravično so razdeljeni okraji na Češkem, Moravskem in v Sleziji. Ondu se je vlada pri razdelitvi ozirala nekoliko tudi na narodnostne razmere. Na Češkem in Moravskem pridobije Čehi 17 mandator, Nemci pa 8.

Štajerski slovenski poslanci bi se pač morali v prvi vrsti potegovati, da se volilni red spremeni tako, kakor je poslanec M. Vošnjak nasvetoval. Krivica v razdelitvi volilnih okrajev peče bolj, kakor vse drugo. Mi nismo tudi proti od vlade nasvetovani reformi, a to le radi tega, da se ž njo naredi začetek daljšemu zboljšanju državnoborskega volilnega reda.

Dobra stran nove volilne reforme je največ to, da zedinjena levica zgubi mnogo vpliva v državnem zboru. V novi kuriji ta stranka ne dobi prav nobenega mandata. Ker se bode število poslancev za 72 pomnožilo, ne bodo več liberalni glasovi toliko prišli v poštev. Seveda previsoko pa te pridobitve ne smemo ceniti, ker bode levica tudi brez volilne reforme že pri volitvah

LISTEK.

Borba z biki.

(Konec.)

Zopet se sliši glas trompete, na kar se odpro vrata skozi katere odjašejo še ostali trije borilci na konjih.

Mislil sem in marsikateri drugi tujec z menoj, da bode sedaj konec krvavi igri, da bodo ranjeno žival spustili v hlev, da okreva, ter se veseli naprej življenja. Pa takoj spoznamo, da se motimo, kajti že se prikažejo oni možje katere smo videli prve vstopiti v igrišče, pa ne več tako brez orožja ampak v vsaki roki imajoč kratko palico z rudečim ali modrim papirjem ovito. Na koncu te palice sveti se ostra pušica podobna stvar. Bik zagledavši te nove neprijatelje, zaleti se besen proti prvemu, kateri mu pa spretno zasadi obe ostrini v vrat, ravno nad rogovoma, ter hitro odskoči na kar bik videč se prevaranega besni in rujove, da se mora smiliti vsakemu čutečemu gledalcu.

Če se pomisli, da so palice, na katerih so ostrine nasajene, komaj meter dolge, mora se imenovati pravi mojsterski čin, če se posreči bo-

rilcu zasadi, kakor že preje omenjeno „oko v oko“ v vrat nad rogovoma besnečega bika.

Borilec ranivši vzame druge in to tako dolgo dokler nima kakih 15 do 20 takih ostrin v vratu. Pri besnih skokih padejo navadno iz vratu in iz novih ran teče zopet kri, katere je uboga žival zgubila že ogromno množico.

Konec tej igri je zopet dano znamenje s trompeto in na vrsto pride prava tragedija te igre, to je usmrtenje bikovo. Cela borba do zadnje točke, ima namen uboga žival kolikor mogoče razljutiti, kar se borilec tudi posreči. Kdor besnega bika ni videl, bode si težko pravo podobo predstavljal, če čita še tako natanjki popis, zato tudi pustim opomnim opisovanje, samo, da se mi je uboga žival smilila v srce. Čutil sem proti občinstvu, katero je trpinčenje nedolžne živali viharno odobraval, nevoljo, tako trpinčenje odobravit more le brezčutno — zversko čuteče bitje.

Ne da se tajiti, da borilci s prav občudovanja vredno hladnokrvnostjo gledajo smrti v oči, da mora biti vsak korak, sploh vsako gibanje premišljeno izvedeno, samo jeden nepremišljen trenutek in borilec ima bikove ostre roge zasajene globoko v životu.

Zadnjo točko izvršujeta samo dva borilca, brata. Na znamenje trobentino stopi starejši z

meter dolgim bodalom v desni, v levi držeč nožnico bodala, na kateri je v začetku omenjeni prt pregrnjen. Ta prt razločuje se od drugih po svetlo rudeči barvi, v tem, ko so prti drugih borilcev temnejši. Tudi ostali četiri pešborilci stopijo v igrišče, noseč na rokah omenjene prte, kateri jim služijo zato, da odvrnejo pozornost bika od borilca v slučaju, da se je temu poskus ponesečil in je v nevarnosti.

Bik vlegel se je med tem na tla, borilec se mu približa ter ga prav lahko rani na gobcu. To in rudeči prt ga tako razjari, da ustane. Prične se divja gonja po igrišču, zastoj je vse prizadevanje borilca, ljutega bika ne more pogoditi. Trikrat že je prisiljen vreči bodalo proč ter iskati zavetja za plotom.

Besno koplje trpinčena žival zemljo z rogi — naposled spravi se nad mrtvega konja — seveda malo junaški čin.

Občinstvo upije in meče na borilca steklenice, palice in druge jednake stvari. Obe godbi zasvirati, pa vriščanje ljudstva je močnejše nego godba. Na to stopi mlajši brat v igrišče — majši in šibkejše postave ko prvi. Ljudstvo pozdravi ga z gromu enakim vriščem, godba utihne.

Ponavlja se isti prizor kakor preje, občinstvo utihne — nastane grobna tišina. Slišati je

zgubila toliko mandatov, da gotovo ne bode več igrala tako velike vloge, kakor jo igra sedaj.

Omeniti je pa nam še, da je „Grazer Tagespost“ malo nezadovoljna z vladno predlogo. Zdi se ji, da se je nekaterim slovanskim deželam, zlasti Galiciji dalo preveč mandatov. Štajerski liberalni list že napoveduje, da bodo Nemci zahtevali zatorej nekaterih prememb. Da je „Tagespost“ kričanje neopravičeno, kajti po številu prebivalstva bi se Galiciji bilo moralo v novi kuriji dati še več mandatov, kot se jih je dalo. Bati se pa liberalnega kričanja ni treba. Nemci predobro vedo, da zase ugodnejše volilne reforme ne dosežejo, ako sedanjo pokopljejo. Zato bodo pa še radi liberalci zanjo glasovali, ako bodo le druge stranke hotele.

Slovenski poslanci bodo pač zahtevali pri tej priliki, da se odstranijo krivice sedanjega volilnega reda. Upanja pa nimajo dosti v tem oziru v sedanjih razmerah. Šele potem, ko se po Badenijevi volilni reformi nekoliko pomanjša vpliv raznih nemških strank, se bode dalo tudi v tem oziru kaj doseči. Peta kurija bode na druge kurije tako nenaravno priklopljena, da nič ne dvomimo, da bodo kmalu razmere prisilile, da se bode državni zbor lotil temeljitejše preuredbe državnozbornskega volilnega reda.

Slovenski poslanci in štajerski deželni zbor.

Še nedavno so nemški listi prevzeto pisali, da Nemci Slovencev v deželnem zboru nič ne potrebujejo in se ž njimi torej pogajali ne bodo. Videlo se jim je pa že takrat, da jim ni nič po volji, da tretjina prebivalstva štajerske dežele ni zastopana. Nemški listi skušali so Slovence prepričati, da le sebi škodujejo ako ne pridejo v zbor. Znani Pistor je v „Tagespostu“ priobčil dolg članek, v katerem dokazuje, koliko škode bodo imeli kmeti volilci, ako njih poslanci ne pojdejo v zbor. Naštevajo, kako važne narodno-gospodarske stvari se bodo razpravljale. S takim pisarjenjem hoteli so napraviti razkol med poslanci in njih volilci, da bi volilci prisilili poslance, da pojdejo v zbor ondu zastopati njih narodno-gospodarske koristi. Seveda Nemcem bi bilo najljubše, ko bi bili slovenski volilci sami prisilili poslance, da pojdejo v zbor.

Ta njih namera se je pa popolnoma izjalovila. Naši slovenski kmetje jim nič ne zaupajo, naj še tako govore o skrbi za kmeti stan. Le predobro Dolenjštajerci vedo, da nemški deželni zbor v Gradcu ne bode za Slovence ničesa storil niti v narodnem, niti v narodno-gospodarskem oziru, naj so že naši poslanci v Gradcu ali pa ne.

Deželni glavar je ob otvorjenju zborovanja tudi vabil Slovence, naj pridejo v zbor. Njegove besede so pa vendar bile take, da bi se slovenski poslanci bili morali obrniti, ko bi že bili prišli do vrat. Rekel je, da Slovenci nimajo nobenega pravega povoda izogibati se deželnega zbora.

Jedino težke skoke bikove. Vseh oči uprte so na lepega borilca, ki lahko, kakor veverica skače pred glavo žrtve svoje — kateri pa nasprotno on vsak trenutek lahko postane žrtev.

Med tem početjem drži vedno bodalo z rudečim držalom pripravljeno, da je porabi v pravem trenutku. — In ta trenutek je prišel. — Mojesterski salto mortale prek bikovega života in bodalo tiči z vso dolžino, poševno proti drobu, v bikovem vratu.

Ploskanja ni konca, glasov godbe ni slišati, upitje občinstva je veliko močnejše, — popisoval ne bodem, ker mi manjka izrazov — Španjce moraš videti v takih trenutkih; potem jih raruješ. (Ta salto mortale bil je jedini, ki se je posrečil, vse poznejše rane vsekal je borilec biku stoje, v trenutku ko je hotel bik borilca nabosti na ostre roge).

Nesrečna žival pa se vrže na tla grozovito rjoveč — pa le za trenutek. V dolgih skokih premerja igrišče, — pogled je strašan. Pri vsakem skoku se premakne bodalo nekoliko iz telesa, tako, da pade na zadnje na tla, ali pa tudi borilec stoječ ob plotu čaka ugodne prilike, da spusti bik svojo jezo nad plotom, kar se dostiokrat zgodi in pri tej priliki skuša potegniti (borilec) meč iz bikovega vratu.

V igrišče stopi prvi brat, občinstvo mu zvižga in slišijo se klici: idi se borit s kozo ne

Deželnemu glavarju ne more biti neznano, kako je deželni zbor oziroma deželni odbor zlasti v šolskem oziru ne le preziral naše želje, temveč razvoj narodnega šolstva, kjer je le mogel, oviral. Venčal je pa svoje delo z znano resolucijo proti celjski gimnaziji. Privoščil nam ni zavoda, ki bi dežele niti krajcarja ne stal, in še kakšna jedinstvo se je bila pokazala v tem oziru mej vsem nemškimi strankami! Vse to ve deželni glavar, a se mu vendar zdi, da Slovenci za izstop niso imeli dovoljnega povoda. Dokler štajerski Nemci ne pridejo do prepričanja, da je izstop bil opravičen, ni misliti, da bi Slovenci se povrnili v Gradec. Brez jamstva, da se slovenski poslanci v Gradcu ne bodo več tako prezirali, ne morejo v zbor.

Vlada jih je seveda tudi vabila, a tudi ni bila pripravljena dati nobenih jamstev, četudi lahko jako vpliva na razmere v deželnem zboru. Vladi pa razmere niso dobro znane, ali se pa v političnemu oziru ne upa Nemcem zameriti.

Ko taka vabljenja niso Slovencev spravila v Gradec, se pa Nemci hočejo poslužiti sile. Baron Störk je stavil predlog, naj se deželni red tako premeni, da se bodo lahko razveljavili mandati slovenskih poslancev, ako se ne bodo udeležili zborovanja. S tem mislijo poslance prisiliti, da pojdejo v zbor. Nadejajo se menda, da bi pri novih volitvah ti poslanci ne bili več voljeni, temveč kaki omahljivci, ki pojdejo v zbor. Če ne takoj, vsaj s časom se bodo volilci naveličali in bodo volili kogar koli, da le pojde v Gradec, mislijo si Nemci. Povemo pa, da delajo račun brez krčmarja, brez slovenskih volilcev. Slovenski volilci popolnoma zaupajo svojim zastopnikom. Slovenski poslanci so pa tudi v popolnem sporazumljenju ostavili deželni zbor.

Prisiljeni slovenski poslanci od volilcev ravno niso bili, ker so jim volilci zaupali, da bodo že storili, kar zahteva narodna korist in čast. Dokazali so pa poslancem že poprej izmej volilcev glasi, da je najbolje, če zapuste nemški Gradec.

Če Störkov predlog zakon postave, se bode borba še le prav začela. Nemci bodo ž njim baš nasprotno dosegli, kakor nameravajo. Čim bolj se bodo posluževali sile, temveč bodo odtujili Slovence Gradcu, tembolje se bode v Slovenceh utrdilo prepričanje, da je potrebno za Spodnji Štajer posebne samouprave ali pa združenja z drugimi slovenskimi deželami.

Sedaj je pač še čas, da slovenske poslance spravite v Gradec, a priti pa utegne čas, da se popolnoma pretrgajo vezi mej nemškimi in slovenskimi deželami. Potem ne bode več mogoče govoriti o kakem skupnem delovanju. Razmere so na Štajerskem drugačne nego na Češkem. Ondi so Nemci prisiljeni povrniti se v deželni zbor če ga ostavijo, ker zaključnega nemškega ozemlja ni, ki bi moglo težiti po kaki samostojnosti. Vsi okraji so močno mešani, in tisto zaključno nemško ozemlje nahaja se le v nemških

pa z bikom, toda on je odločen izpolniti svojo nalogo ter storiti konec muki uboge živali; morda ima tudi več usmiljenja ž njo nego občinstvo, ki se raduje teh groznih prizorov. Misli bi marsikdo, da bik pač ne bode imel več moči nadaljevati boj, pa temu ni tako.

Popisoval ne bodem, kako skuša žival s svojo močjo vgonobiti sovražnika, in kako si zopet oni prizadeva z zvijačo premagati močnejšega.

Razjarjen bik, kateremu pri vsakem skoku sika meter visoko vroča kri iz globoke rane, nadaljuje zasledovanje s podvojeno besnostjo, vendar doleti ga vedno ista osoda.

Četirikat z bodalom globoko ranjen, zapuste ga še le moči. Krvaveč iz mnogih ran, z razmesarjenim vratom počne opotekati — končno vleže se truden in brez moči na zemljo. Glavo povesi — zdelo se mi je, kakor da odseva iz velikih oči očitaje: kaj sem vam storil, da me mučite tako neusmiljeno. Pogled na razmesarjeno žival me ožalosti, razumeti ne morem, kako da se more občinstvo radovati nad tem mučenjem nedolžnih živali. Ta narodna — barbarska igra gotovo ne povspesuje ugleda Špancev pri drugih izobraženih narodih.

Konec muk žrtve človeške neusmiljenosti stori ostro, široko, maleno bodalu podobno

možganih. Na Štajerskem je pa južni del dežele popolnoma slovensk, izimši nekaj mest, katerih nemštvo je pa tudi le umetno. Narodne razmere naravnost kažejo na razdelitev dežele. Po kakšnem potu se to zgodi, danes še ne bomo ugebali, a drugega izhoda ne bode, ako Nemci ne popuste svoje dosedanje krivičnosti.

Slovenci nimamo nobenega strahu pred sklepi štajerskega deželnega zbora, kajti vsi se bodo razbili ob našo odločnost. Nemški Gradec, naj se še tako ponaša s svojim nemštvom, se ima tudi mnogo zahvaliti za svoj razvoj slovenskemu delu dežele in bi čutil, ko bi ta del dobil kako samoupravo. Štajerski Nemci imajo vedno večje koristi od Slovencev nego mi od Nemcev. Zato se pa mi ne mislimo udati tudi grožnjam, kakor se nismo vabljenim besedam, in kadar bodo pa nas zaresno vabili, bodemo pa povedali svoje zahteve.

Če bi tudi Nemcem bilo vse jedno, če so Slovenci v zboru ali ne, kar pa jim ni, bi vlada ne mogla dolgo gledati, da bi Slovenci ne bili zastopani. Tu ne gre le za pravičnost, temveč je treba vedeti, da so minuli časi, ko so samo Nemci vladali v Avstriji. Sedaj se pa vsaka vlada mora bolj ali manj razumeti s Slovani in zaradi tega pride čas, ki bodo tudi nas Slovencev potrebovali, tedaj bodemo pa govorili. Tako dolgo bodemo pa čakali in pri vsakih volitvah protestovali proti krivici in nasilstvu s tem, da bodemo volili prejšnje svoje zastopnike.

Celjske novice.

(Prednašanje o sadjarstvu.) Še enkrat opozorimo naše kmetovalce in sadjerejce, da se bode v nedeljo ob 3. uri popoldne v telovadnici okoliške šole, predavalo o oskrbovanji ali gleštanji sadnega drevja. Ker je sadjarstvo za naše kraje prevažna in mnogo dobička obetajoča stroka, zato se naj prednašanja vsak, kdor le količkaj more udeleži.

(„Das Deutschland der Zukunft“) je najnovejši izrastek nemške prenapetosti. Celjski nemški listič razumeva to tako, da mora vsa srednja Evropa do Adrije Nemcem biti ohranjena. Kako prav ima vendar tisti francoski politik Mirabeau, ki se je nekoč izjavil o svojih nasprotnikih, da se niso ničesar naučili in ničesar ne pozabili. Ta izrek se dá prav primerno uporabiti na naše nemške nacijonalce. Svojih starih sanj še niso pozabili in zgodovina zadnjih desetletij jim je ostala najbrž zapečatená knjiga. Tistega mostu do Adrije se Nemci nikoli ne bodo veselili, pač pa bodemo mi še imeli svojo zjedinjeno Slovenijo.

(Dr. Mančič Wokaun) je zopet pokazal svojo nasprotstvo proti Slovincem. V deželnem zboru govoril je za predlog, naj se zloglasnemu društvu „Südmark“ podeli podpora. Predlog sicer ni prodr, ker je v deželnem zboru še nekaj treznih Nemcev, ki uvidijo, da je imenovano

orožje, s katerim prebije borilec črepijo za rogoma.

Godba zasvira, občinstvo ploska in kriči metajoč klobuke in druge predmete, katere borilci, ki so zbrani v igrišči poleg umorjenega bika, spretno love ter mečejo lastnikom nazaj.

Vrata v igrišče se odpro in notri priženejo šest vpreženih konj, kateri mrtve živali vlečejo iz bojišča na prosto.

Nato se odstranijo vsi predmeti, katere je občinstvo priznanje ali nevoljo izražajoč nametalo v igrišče in prikažejo se zopet borilci na konjih. Navadno traja borba z vsakim bikom pol do tričetrt ure. Z novega se odpro vrata in skozi nje prihitijo drugi še lepši bik od prvega, omenjenega.

Počne nova borba po istem uzoru, kakor preje. V štirih urah, tako dolgo je borba trajala, bilo je usmrtenih šest bikov, osem konj, drugih devet pa težko ranjenih.

Le jeden borilec bil je nezavesten odnešen iz bojišča, več pa z dobro prerahljanimi kostmi. Vse ostale izvzemši prvega namreč usmrtil je mlajši brat. (Ta dva brata sta iz Seville). Pri tretjem bil bi kmalo plačal z življenjem predrznost svojo. Pri salto mortali zadel je ob bikov hrbet ter padel za zadnje. Bik to zapazivši, se obrne in da niso prihiteli drugi borilci s prti,

društvo proti slovenski tretjini Štajercev naperjeno bojno društvo; a nezaslišano je vendar, da c. kr. sodni uradnik nima toliko takta, da bi v zadevi, v kateri se gre za udarec proti ljudstvu, med katerim deluje in svoj kruh je, molčal in se glasovanja zdržal. Ta mož je tudi eden tistih, za katere pravičnost in nepristranost je dr. Gertscher bil pripravljen vtakniti roko v ogenj. Pri dr. Wokaunu pa bi si njo bil gotovo, hudo opekel. Če mož ne bode odložil svoje mrznje proti Slovencem in odnehal od svojega agitatoričnega delovanja, dokler je v dejanski službi, bomo mi morali v celem okrožju proti njemu začeti delovanje, ki ga bo spravilo s površja. Pripravljeni smo sprejemati in odpraviti na primerno mesto pritožbe in nezaupnice, katere bi naj sklenile občine in okrajni zastopi.

(**Železnica Celje-Velenje-Dravograd**) oziroma Velenje-Dravograd gradila se bodo še tekom tega leta. Tako je povedal minister železnice Guttenberg poslancu Mihael Vošnjaku, na vprašanje v državnem zboru, kaj je z zgradbo te železnice.

(**Vsporednica na slovensko-nemški gimnaziji v Celji**) otvorila se je vendar dne 19. t. m. Za tretjo učno moč poslan je g. Ivan Bernik.

(**„Narodni dom“**) povzročuje našim lažnimcem hudo jezo. Kako radi bi imeli enako stavbo! Njihova „šparkasa“ je za nič, za drugo stavbo jim pa manjka tiste poglobitve stvari, kateri se pravi: denar. Na vse načine dajejo svoji jezi in nevoščljivosti duška. Celó na tistega zmaja so se spravili, ki je na sprednjem strelvodu. Presuh jim je, „ein mageres Vieh“. No, nekaj je še bolj suho in „spufano“ in to je celjsko nemštvo. Presnete onemogli ste, akoravno se v najnovejšem času na cesti pozdravljate z „Heil und Sieg“. Želite si teh dveh stvari, a vedite, končno se bode ta pozdrav drugače glasil: „Heul und leg' dich nieder“ celjsko nemštvo.

(**Maskarada „Celjskega Sokola“**) bila je tudi letos najlepša predpustna veselica v Celji. Lepa kita krasnih mask in druge gospode, med katerimi so slikovito odsevali „Sokoli“, zabavala se je do ranega jutra. — To je bila zadnja večja veselica v sedanjih prostorih čitalniških in „Sokolu“ je zasluga, da smo se vsi z nekako zadovoljnostjo poslovlili od prostorov, ki so precejšni kos zgodovine Slovencev v Celji.

Spodnje-štajerske novice.

(**Premembe pri č. duhovščini.**) Dekanijskim upraviteljem dekanije Novacerkev imenovan je veleč. g. kanonik dr. Lavoslav Gregorec, ker se je preč. g. kanonik Karol Gajšek, radi bolezni, odpovedal dekanijem poslom. — Umrl je v Wörishofen, bivši kaplan laporski č. gosp. Karol Wenig.

(**Razpisana je služba**) nadučitelja na dvozrednici v Slivnici, pošta Št. Jurij ob juž. žel. in služba učitelja na enorazrednici pri Sv. Kuni-gundi na Pohorju. Prošnje do 4. marca t. l. na dotični krajni šolski svet.

gotovo bi bil storil konec hrabri mož, kajti samo za trenutek pozneje in bil bi visel naboden na ostrih bikovih rogovih.

Velikanski učinek naredi na občinstvo prizor, ko borilec ukroti že jedenkrat z bodalom ranjenega bika. Ravnokar besneč gre sedaj kakor jagnje mirno za borilcem, kateri ga je ravnokar smrtno ranil. S presunljivim pogledom in par mahljaji ukrotil je borilec nesrečno žrtev svojo, katero med gromovitim ploskanjem vodi držeč za roge po igrišči.

* * *

Usmrten je šesti in zadnji bik. Ropot in upitje je gromu podobno, godbi svirate neko koracnico. Občinstvo meče premagovalcu divjih bikov, vrednostne stvari v igrišče — pa on neče si prisvojiti ničesar. Kakor preje klobuki lete sedaj pisma z darili nazaj med občinstvo.

S krvjo obliti borilci poslove se priklanjajo občinstvu, zapuščajoč igrišče — kraj prav barbarskih činov svojih.

Ko gledam na igrišče — na prostor, kjer se je ravnokar prelilo toliko krvi — če tudi nedolžnih živali, zdi se mi upitje občinstva podobno rjoventu divjih zverin, trgajoč žrtev z ostrim zobovjem. Zakaj to? V zabavo človeku, ki se raduje nad mukami uboge živali — po-

(**V Žalci**) je priredilo dne 8. t. m. „društvo za strelce“ maskarado, ki se je vršila sijajno in obnesla povsem povoljno. V to svrhu nalašč pripravljena in okinčana dvorana in drugi prostori v gostilni g. Simon Kukeca bili so polni odličnega občinstva iz trga in okolice. Naj zadošča, ako samo povem, da se je sukalo po 30 in še več parov! Maske bile so krasne, in posebno nežni spol se je odlikoval s svojimi finimi kostumi. Bil je to, rekel bi, nekak mednarodni zabaven večer: sporazumeval se je Japonec s Kitajcem, plesal je Srb s Hrvatico, Hrvat z Madjarko, žid s kristjanko, — da celo boginje so se ponižale med nas uboge „grešne zemljane“ ter se z nami veselile nebeško! Za to zabavo dolžni smo hvalo društvu, ki je še mlado — a krepke in zdravo! Pretila je sicer neka poveljenj in skušala tudi preplaviti in onemogočiti izvršitev lepega programa te veselice, — toda odbor vozil se je mirno, sigurno in varno v svojem čolniči, liki se je vozil Noe v svoji ladiji — in z božjo pomočjo je zdaj „na suhem!“ — Prebitka odposlala je društvo 10 gld. celj. dijaški kuhinji. — Zabaven večer je imel popolnoma slovensko narodno lice. V tem smislu deluj mlado društvo i v bodoče!

(**Umrl je**) v Žalcu, po rajnem, nepozabljenem knezoškofu A. M. Slomšku imenovani uzorni učitelj, gospod Franc Kovač, nadučitelj v pokolu in odlikovan z zlatim križcem za zasluge, bivši c. kr. šolski nadzornik, častni občan žalski, hišni posestnik itd., v 78. letu svoje starosti. Blag mu spomin!

(**Iz Savinske doline**) se nam poroča, da je letos cena hmelja neizmerno nizka. Ljudje imajo ga še znabiti za kacij 300.000 gld., pa ga niso oddali, ker je bila cena koj po trgatvi nizka, a je zdaj še nižja. Ubogi hmeljarji!

(**Posojilnica na Vranskem**) je — kakor se nam poroča — tudi letos dobro napredovala in napravila lep dobiček. Ker odborniki brezplačno delajo, porablja se dobiček za napravo gasilnega orožja; na ta način se je občini prihranilo veliko stroškov.

(**Tatovi so ulomili**) dne 9. t. m. v župnišče v Šmartnu pri Velenji in odnesli č. gosp. župniku Fran Cizeju iz spalne sobe 70 gld. v bankovcih, jeden zlat, srebrno uro s 15 kamni, 13 gld. srebra; v drugi sobi 56 gld. bankovcev in drobiža, hanžar in lovski nož; iz pisarnice pa so odnesli cerkvenega denarja in ubožcev 54 gld. Tatvine je na sumu Anton Vodišek iz Št. Lenarta pri Laškem trgu.

(**Utonila je**) 12. t. m. Marija Cokan, soproga posestnika v Zalogu A. Cokan-a p. d. Prešiček, fare Št. Peter v Sav. dolini. Bila je zadnje dni nekako betežna in prej ko prej se ji je zvrtele v glavi ter je v tem padla v mali potok in utonila.

(**Slovensko posojilništvo l. 1895.**) Posojilnica v Mozirji je priobčila račun in bilanco za svoje 21. upravno leto. Prometa je imela 327.576

gld., čistega dobička 2098 gld. Oba rezervna fonda, znašata 11843 gld. Trden zavod to!

(**Laški trg.**) Mislil sem, da Vam spretnejša roka opiše veselico, katero je priredilo dne 9. t. m. našo bralno društvo, in naši vrli diletanti, ki so vsak po svoji moči izvršili svoje naloge. Tisti, kateri so že večkrat nastopili, so nam itak že znani bili, in vedeli smo, da naše pričakovanje ne bodo goljufali; pa radovedni smo bili na novince na odru, in tem rečemo: le vrlo naprej, vaja še le dela mojstra, začeli so pogumno. Posebne hvale zaslužijo izmed dam Jelica in Tinka in izmed gospodov Petrovič Ivan in naš vrli gospod Konrad Elsbacher, kateri je ne le svoje naloge izvrstno predstavljal, ampak tudi prevzel celo skrb za izvršitev veselice. Njemu bodi izrečena posebna hvala. — Obisk je bil mnogoštevilen, le pogrešali smo marsikoga, od slovenskih grošev živčnega in vse nemškutarske zabave obiskujočega. Po končanem vspredu začela se je prav živahna prosta zabava, h kateri je godba na glasovirju in goslih gg. Drolca in P. jako pripomogla.

(**Iz Trbovelj.**) Naša mlada posojilnica je lani delovala še le osem mesecev, pa si je v tej kratki dobi postavila ne samo dober temelj, ampak bode kljub velikim ustanovnim stroškom izkazala znabiti že nekaj dobička, čeravno le z 1% deluje. Naša posojilnica napeljuje k varčnosti zlasti rudarje, kateri jej prinašajo pogostoma hranilne vloge.

(**Iz Št. Jurja na juž. železnici.**) Več časnikov je o požaru v zvoniku šentjurske cerkve ob južni železnici napačno poročalo, namreč, da bi bil požar zanetil Janez Kukovič iz maščevalnosti, ker je Fran Brezina zapustil njegovo sestro, kateri je obljubil zakon in vzal drugo za ženo. Stvar še ni dognana. Vendar je toliko razvidno, da ogenj v zvoniku šentjurske cerkve ni nastal iz maščevalnosti Kukovičeve družine, ampak po naključji. Cerkovnik je tisto jutro v temi navijal uro, pri tem obesil svečnik na soko. Sveča voščenska, katero je cerkvenik pozabil je dogorela, tleči nitnik pal najbrž na suho desko. Let-a je začela tleti in naposled goreti, Kukovičevi so tedaj nekrivi in so jim časniki delali krivico, kateri so poročali o njihovi krivdi. Kakor se vidi, je dogodek golo naključje, in je tudi dvomiti, da bi cerkovnika zadela kaka krivda, ker je tisti dan šel k poroki, zjutraj zato zgodaj moral vse pripraviti, potem šel k spovedi in obhajilu. Mo-goče bi bilo, da bi se cerkovnik samo s tem pregrešil, da je pozabil luč. Pri tolikem delu in nemirnosti in razburjenosti, katero mu je prizadjal njegov poročni dan, pa se mu to menda ne bode moglo v krivdo šteti.

(**Posojilnica v Sl. Bistrici**) ima svoj občni zbor dne 4. sušča t. l. ob 2. uri popoldne v pisarniških prostorih.

(**Posojilnica v Pišecih**) je imela leta 1895. prometa 32.687 gld. 26 kr., pristopilo je njej 100 udov z 264 deleži, izstopilo pa 13 udov z 35 deleži, tako, da šteje 429 udov, ki imajo v deležih 1130 gld. — Občni zbor ima posojilnica dne 1. marca 1896 predpoldne ob 10. uri s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnštva o letnem računu in poraba čistega dobička. 2. Volitev odbora in računskih pregledovalcev. 3. Razni predlogi. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, tedaj se vrši ob 3. uri isti dan in po istem dnevnem redu drugi občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

(**Vabilo.**) Učiteljsko društvo za konjiški okraj zboruje v dan 5. sušča t. l. ob 10. uri popoldne v slovenski šoli v Konjicah po tem-le vspredu: 1. Zapisnik, 2. dopisi, 3. računanje po Lavtarju v II. šol. letu, ref. g. Lovro Serajnik ml., 4. primerjava šol v starem veku k sedanjem, ref. č. g. Anton Zavadil, kapelan v Šentjungerti, 5. nasveti. K polnoštevilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

(**Poročil se je**) dne 15. t. m. g. Anton Gregorič, veleposestnik in tajnik posojilnice v Ptuiju, z gospodično Leopoldino Čeh, hčerjo posestnika in vinskega trgovca v Ptuiju.

(**„Narodna čitalnica v Ptuiju“**) je izvolila za 33. društveno leto 1896. sledeče gospode: predsednikom Anton Gregorič, podpredsednikom Simon Oschgan, tajnikom Anton Mulej, blagajnikom Josip Zelenik, odbornikom: Rudolf Sigl,

darjene mu od stvarnika — gotovo ne zato, da bi jih mučil v zabavo sebi. Človek, krona stvarjenja, s čem zagovarja tako hudo početje?

Zapustim kraj, kjer se mi je ravnokar razkrila čutna strast omikanega naroda, — v devetnajstem stoletju po rojstvu Odrešenika.

Glad in žeja posledica solnčnih žarkov silita me iti v gostilno, katerih je po španskih mestih navadno mnogo. Tam najdem lastnika male ladje, Siciljanca po rodu, sinu morja, kakor se mi je sam imenoval. Takih je mnogo po širnem svetu, ljudje, ki so od mladih nog na morju, in navadno tudi v morju najdejo ono kar jim v življenji ni namenjeno bilo — počitek.

Govorila sva med drugim tudi o borbi. Pripovedoval mi je, da ima vsako mesto določeno število bojev z biki, katere sme prirediti in sicer navadno ne več nego tri v teku leta. Portugalci ljubijo isto to igro, vendar način boja se razločuje posebno v tem, da biki imajo na rogovih lesene krogle pritrdjene, da ne morejo z njimi mesariti konj in borilcev na tako grozen način, kakor sem ravnokar videl.

Pozno v noči zapustiva s Siciljanom mesto in pol ure pozneje bila sva v Gibraltaru, kjer sem se poslovil od njega — za zmirom. Saj tako je naše življenje. J. Bergant.

Ivan Sedlaček, o. Karol Belšak, Fran Zopf, Marko Pavlinič, Miran Lorber in Radoslav Gašparič.

(**Iz kozjanskega okraja**) se nam poroča o veliki narodni mlačnosti, ki je še v vseh večjih krajih, kakor v Kozjem, Podčetrtku, pri Sv. Petru pod Gorami, na Planini itd. Ker manjka v teh krajih čitalnic in sploh narodnih društev, želeli bi bilo, da bi se ustanovila vsaj ena slovenska posojilnica, če ne v Kozjem, kjer je hranilnica (nemška) okrajnega zastopa, pa vsaj pri Sv. Petru ali kje drugod. Domoljubi oglasite se pri „Zvezi slovenskih posojilnic“ v Celji, ki vam bode rada pomagala v tej reči.

(**Od Sv. Jurja ob Ščavnici**) Čitateljem „Domovine“ je že iz pete štev. znano, da se je naša veselica ob priliki zborovanja 9. februarja t. l. baje prav dobro obnesla. Poročati nam je še tedaj samo o društvenih rečeh. V odbor so bili voljeni: predsednik, g. J. Košar, slikar; podpredsednik, č. gosp. J. Kunce, župnik; tajnik in knjižničar, g. M. Perger, učitelj; blagajnik, g. J. Brumen, posestnik; odbornika: F. Vaupotič, gostilničar in J. Korošec, posestnik; pevovodja: g. F. Čirič, orgljar. Odbor je ostal torej, razum malih sprememb, taisti, kakor v minulem letu. „Bralno društvo“ šteje 69 rednih članov in 7 podpornikov. Naročeno je na 10 časopisov, razun tega je oskrbelo štiri iztise „Domovine“, štiri iztise „Slov. Gospodarja“ in pet iztisov „Kmetovalca“ za društvenike.

(**Iz Ljutomer**) (Gospodarski poduk o trto-reji). Prvo predavanje, ktero je imel g. J. Cerjak v nedeljo dne 9. februarja v telovadnici Franc Jožefove šole bilo je prav dobro obiskano. Gosp. Cerjak je podučeval lepo, razumljivo, v prijetni besedi. Nadaljeval bode svoj poduk v nedeljo dne 23. februarja ob istem času v telovadnici Franc Jožefove šole. Pri tej priliki bode se kazalo, kako se cepijo ameriške trte. Zato zopet vabimo vse posestnike in viničarje naj se v obilnem številu udeležijo tega izvrstnega poduka. Gospodu Cerjaku pa že zdaj za njegov trud izrekamo srčno zahvalo.

(**V Orehovasi zunaj Maribora**) imeli smo že 12 let hud boj za narodnost, pa po zvičaju nemčurjev smo vsakokrat z enim ali dvema glasoma propali. Dne 13. t. m. smo se pa trdno združili. Naši so stali kot skala in nobeden se ni dal vkljub hudi agitaciji zmotiti, in zmagali smo v vseh treh razredih sijajno. Ko je strel topičev zmago naznanil, je bilo vse navdušeno, veselo; nemčurji so se pa klavrno poskrili in s 13. t. m. je tukaj nemčurjem za vselej odklenkalo. Hotinjavas in Orehovas ste združeni in hvala vsem volilcem, da so tako edini in trdno zvesto volili. V novem odboru so sami trdni kmetje in zavedni Slovenci.

(**V Gradci**) osuval je z nožem pri pretepu nepoznan lopov ključarja Martina Kresnika iz Škofjevas pri Celji, tako, da je moral v bolnico. Poškodbe so sicer težke, a bode vendar okreval.

(**Lakonična in osodepolna poročila**) Od kar ima Štajerska sedanjega deželnega šolskega nadzornika, beremo pogostoma, da deželni šolski svet „ureduje poduk v nemškem jeziku“, zdaj na tej, zdaj na drugi slovenski šoli. O takem urejenju nam se zopet na kratko poroča iz poslednje seje deželnega šolskega sveta, in sicer o krčevinski šoli v Mariboru (za okolico) in o šolah v Gornjemgradu in v Novi Štiti pri Gornjemgradu. Kaj pomenijo taka lakonična poročila? Kaj družega kakor to, da se je ukazalo v šoli prav veliko nemško učiti, nemško govoriti, nemško se pogovarjati, le nemško izpraševati itd. z eno besedo le nemško pa zopet nemško.

(**V Gradci**) se je dne 10. t. m. vršilo letno zborovanje izvenakademične podružnice sv. Cirila in Metoda, v veliki dvorani Puntigamer-Bierhalle, sijajno in točno po vspredu: Prvostanik pozdravlja mnogoštevilne družnike in goste in sicer „Triglavane“ in slovanske vseučilišnike z jedernatimi besedami in je bodri k pristopu in gmotni podpori velevažne podružnice. Dokaže priraščaj družnikov od 108 na 140 in dohodkov od 189 gld. 15 kr. na 211 gld. 12 kr. v primeri z minulim letom. — V novi odbor so izvoljeni gosp. dra. med. Josip Žižek, prvostanikom; Anton Vamberger, tajnikom; Fr. Hrašovec, blagajnikom. Namestnikom dra. Josip Weingerl, Stefan Rojnik

in Fran Sadnikar. Po prečitnem zapisniku l. l. pregledanem in odobrenem računu leta 1895. pobiralo in nabralo se je po mični gospici Zabredoni in gosp. pravoslovce Tekavčič 40 gld. 10 kr. za celjsko dijaško kuhinjo, h kateremu denarju je gospa Josipina Prus dodala 5 gld. — Nevoljno dočekavala je velika kitica krasnih gospic in gospej konec poslovnega uspeha, da se prične prosti, zabavni del. Pod točnim vodstvom nemornega vodja gosp. dra. Jokanca, pričeli so hrvatsko-slovenski tamburaši in pevci vdarjati in pevati narodne komade od kojih so se mnogi morali na obče zahtevanje ponavljati. Ob pol 11. uri odmaknile so se mize in stolci iz obširne dvorane, da se je zavrtela mladina do ranega jutra. Brez zabave nima privlačne moči naša podružnica. Taisti večer, ko se je v puntigamskih dvorinah pobiralo po Slovanih za celjsko dijaško kuhinjo, je v velikanskih danielskih dvorinah nemška dijaška družba „Arminia“ priredila sijajen ples, kojega so se vdeležili mogotci in dostojanstveniki graški za celjski „Studenten-Heim“, kakor se govori, in koja izdaten prispevek donáša! — Dne 2. sušca bode uprizorila akademična podružnica sv. Cirila in Metoda s sodelovanjem izvanak. podružnica gledališče slovensko na obče zahtevanje. Jasnejši uspeh bode se pravočasno obznanil!

Druge slovenske novice.

(**Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani**) V odboru se je dne 13. t. m. dobil je mesto učitelja voditelja na Ciril-Metodovi šoli v Trstu, g. Fran Rakuša.

(**Iz Ljubljane**) se nam poroča o volilnem gibanju, da ima upanje zmagati gospod kurat in arhivar Anton Koblar. Kaže se, da se bodo razsodni volilci gorenjsko-notranjskih mest in trgov brez ozira na stranke oklenili g. Koblarja, ker imajo v njegovem dosedanjem delovanju že dovolj jamstva, da bode on kot poslanec odločno zastopal verske, narodne, narodno-gospodarske interese vsega slovenskega naroda. Slovencem je edinosti treba, kakor ribi vode. Sloga pri tej kranski volitvi, bi brez dvoma ugodno uplivala na narodno samozavest pokrajinskih Slovencev.

(**Knežji dvorec**) V kratkem zgine v Ljubljani zopet jedna zgodovinsko zanimiva hiša, tako imenovani knežji dvorec v Gospodskih ulicah. Sedanji lastnik knez Auersperg se je prepričal, da je potres poslopje razrukal, da bi poprava preveč stala. Zato ga bode dal podreti in prostor potem prodal za stavbišča.

(**Trgovci z dekleti**) V Ljubljani imajo zaprtega nekega Schiffmanna iz Južne Amerike, ki je po Avstriji kupoval dekleta in jih prodajal zloglasnim hišam v razne dele sveta. Mož si je s to grdo kupčijo pridobil že lepo premoženje. V Ameriki ima več hiš. Preiskava proti njemu je spravila take stvari na dan, da pride pred porotnike. Njegov zagovornik dunajski odvetnik dr. Ellbogen je skušal izposlovati, da bi ga izpustili iz preiskovalnega zaporu. Ponujal je 2000 gld. jamščine, a sodišče je ponudbo odklonilo.

(**V Škofji Loki**) na Gorenjskem umrl je prejšnji župan in deželni poslanec Blaž Mohor. Bil je čisto priprost kmet, a izredno nadarjen in umen gospodar. Užival je splošno spoštovanje someščanov za njegovo občekoristno delovanje.

(**Nov poštni urad**) se je osnoval v Poljanah na Gorenjskem, ter bode imel zvezo z drugimi poštami po poštnevo vozi, ki vozi vsak dan iz Gorenjevasi v Škofjokloko.

(**Iz Lahovič pri Cerkljah**) Letos imamo lepo in jako izvrstno zimo; snega nič; ljudje lahko vozijo, grabijo, pripravljajo drva, steljo, lomijo kamenje in nasipajo prst. Radi tega ima živina dosti dobro ceno; posebno konji se zelo fino prodajajo; tudi krave in prešiči gredo v denar. Žitne cene so pa le nizke, ker ljudje težko kupujejo, radi slabe letine. Letos imamo obč. doklade za leto 1896. za šolske stroške po 3% in obč. stroške pa 1% = 4%.

(**Okrajna posojilnica v Litiji**) Minulo je komaj leto, kar se je v Litiji ustanovila okrajna posojilnica in reči moramo, da ta zavod krasno napreduje. V tem prvem upravnem letu pristopilo je 181 zadružnikov z deleži v skupnem znesku 7100 kron (izstopila sta le dva); hranilne vloge so znašale 128.622 kron; posojila za

družnikom 131.111 kron; hranilnih vlog se je vrnilo 18.174 kron. Čisti dobiček v tem 1. letu znaša 698 kron 26 vin.; znesek 358 kr. 26 vin. od tega dobička pridjal se je rezervnemu zakladu, koji znaša 718 kron 26 vin. Posojilnica je bila v našem okraji živa potreba in reči smemo, da je ustanovitev iste bila rešilna misel za naše posestnike. Premnogo se jih je že rešilo pogube, dobivši iz posojilnice hitro posojilo in to z malimi stroški; premnogo se jih je že rešilo iz krempļev visocih obresti in prav hvaležni so ljudje, da se je ustanovila posojilnica. Le tako naprej!

(**Iz Litije**) Dne 15. t. m. napravila je tukajšna požarna bramba v prostorih g. Oblaka plesni venček. Godba pod vodstvom znanega glasbenika Pihler igrala je prav izvrstno. Plesalo se je skoraj do šeste ure zjutraj, in ko smo se poslavljali, smehljaj se nam je skoz okna že beli dan.

(**Iz Šmartna pri Litiji**) Tukajšno pevsko društvo „Zvon“ priredilo je v nedeljo dne 9. t. m. v prostorih g. Krznarja, pod vodstvom znanega J. Bartl-na, veselico z obširnim programom in igro „Kje je meja“. Gospice pevke kakor gospodje pevci pokazali so pravo umetniško izurjenost in istotako vrlo udarjali so na svoje tamburice. Občinstvo pritrdjevalo je svojo popolno zadovoljnost z neprenehljivim ploskanjem in „živio“-klici. Tudi igra bila je kaj dobro uprizorjena, da si žalibog so prostori za množico obiskovalcev veliko premali. Med raznimi napitnicami povdarjalo se je, koliko da se da storiti z vztrajnostjo in trudom v blagor društvenega življenja. Iz zanesljivega vira čujem, da se bode osnovalo tudi tu kako prepotrebno „bralno društvo“ ali „čitalnica“.

(**V Zagorji ob Savi**) je imelo sokolsko društvo s čitalnico vred v nedeljo, 16. t. m. veliko besedo, obiskano od kacic 500 ljudi, besedo, ki se je krasno izvršila. Mnogovrsten program, ki je obsegal tudi igro „Zakonske nadloge“, izvršil se je v najlepšem redu in bil na čast vrlému zagorskemu „Sokolu“.

(**Okrajna posojilnica v Mokronogu**) ima svoj letni občni zbor dne 26. februarja (prvo sredo v postu) popoldne ob 3. uri v šolskem poslopji v Mokronogu, z naslednjim dnevnim redom: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Račun načelstva. 3. Poročilo računskega nadzornika. 4. Volitev načelstva in nadzorništva. 5. Pojedini naveti. — Opomba. Ako bi ta zbor ob 3. uri ne bil sklepčen, začne pol ure kasneje drugi občni zbor zborovati brez ozira na število zadružnikov.

(**V Kostanjevici**) na Dolenjskem je bil pod vodstvom gosp. učitelja Leopolda Potrebin-a na pustno nedeljo koncert v gostilni gospoda Ivan Kuntariča. Čisti dohodek, ki je precejšen, porabi se za napravo raznih godbenih instrumentov.

(**Zgradba vrhniške železnice**) Še letos se začne baje graditi lokalna železnica iz Ljubljane na Vrhniko. Železniško ministerstvo je naznanilo kranjskemu deželnemu odboru, da prevzame jamstvo za 4% obrestovanje in amortizovanje prioriteta, ako vzamejo udeleženci za 50.000 gld. delnic. S tem je pa zagotovljeno zgrajenje te proge.

(**Javno tombolo**) je finančno ministerstvo dovolilo „Del. bral. društvu“ v Idriji, da jo priredi tekom poletja s 7000 tablicam po 15 kr. Čisti dohodek namenjen je revni šolski mladini. Ker je to prva javna tombola v Idriji je zanjo veliko zanimanje.

(**Iz Idrije**) se nam poroča, da bode mesto napravilo nov vodovod, ki jo bode dosti stal, ker voda bode napeljana daleč iz Kobalovih planin. — Posojilnica ima tudi v novem letu veliko posla. Ljudje prinašajo pridno kakor bučele hranilne vloge, katere pa tudi večkrat enakomerno zopet vzdigujejo.

(**Iz Staregatrga pri Ložu**) se nam poroča o veliki škodljivosti v materijelnem in moralnem obziru, katero proizvoduje nastali razdor med slovenskima strankama.

(**Nezgoda**) Dne 11. t. m. je v Idriji 11letni France Kogaj kopal led in se pri tem ubil. Ne ve se pa, če se je-li sam po nesreči udaril s krampom na glavo, ali mu je pa kaj družega na glavo priletelo.

(**Nova bolezen**) podobna davici pokazala se je v idrijskih hribih. Odraslim ljudem vrat

začne otekati in se otečina razširi v glavo ali pa v prsi. Nekaj jih je že za to boleznijo umrlo.

(Umrli je) v Avbaru na Krasu župan in veleposestnik Franc Ukmar v 48. letu svoje starosti. Pokojnik je bil znani narodnjak.

(Samomor.) V Beljaku se je umorila hišna posestnica Feichter.

(Veronauk na celovski realci.) V jedni zadnjih sej, je deželni zbor rešil vladno predlogo glede vpeljave veronauka na višjih razredih celovške realke. Z veliko večino je pritrdil odsekemu predlogu, naj se o vladni predlogi kar preide na dnevni red. Knezoškof je pač poročal, da naj se stvar še enkrat vrne odseku, ako se že noče vladna predloga vsprejeti. Tudi ta predlog se je odklonil. Veronauk na višjih razredih realke je zagovarjal tudi vodja nemških nacionalcov dr. Steinwender, pa še svojih pristavev ni mogel prepričati. No, koroški Nemci bodo že prišli še do spoznanja, a bode prepozno.

(Protiaustrijska pesem.) Italijani, ki se priklatijo iz izstradane Italije v Trst, so navadno jako prevzetni in zabavljajo zoper Avstrijo, ki jih živi. Te dni je italijanski natakator Viktor Moro, doma iz Benetk, popeval v neki gostilni Avstrijo zasramujočo pesem. V gostilni je bilo nekaj dobrih Avstrijcev, ki so ga ven pognali. Sedaj je pa šel v neko kavarno in ondu svojo pesem nadaljeval. Tukaj ga je pa policijski stražnik povabil, naj gre z njim. Prišel je pred sodišče, ki mu je prisodilo tri tedne ostrega zapor. Najbolje bi bilo pač, ko bi take zasramovalce Avstrije kar pognali čez mejo.

(Druga zveza Trsta z osrednjimi deželami.) Kranjski in tržaški deželni zbor sta se izrekla za grajenje železnice Divača-Loka in je posebno v kranjskem deželnem zboru poslanec g. Globočnik dobro zagovarjal to progo. Nemški kranjski poslanci niso za to progo, temveč za železnico skozi Bohinj, ki bi bilo pred vsem v korist kranjski industrijski družbi. Tržaška trgovinska zbornica in goriški deželni zbor sta se pa izrekla za predelno železnico.

(Umrli je) v Trstu vrli narodnjak kanonik Josip Križman. Pokojnik se je rodil dne 13. maja 1847. l. v Trstu in bil dne 17. decembra 1870. l. posvečen v mašnika. Več let je bil profesor veronauka na puljski gimnaziji. Njegovo slovensko-italijansko slovnico je izdala pred leti "Matika Slovenska". Naj v miru počiva!

(Novi tržaški škof.) Govori se, da se bode Italijanom izpolnila presrčna želja, da pride v Trst za škofa sedanji poreški škof dr. Flapp, ki je jako naklonjen Italijanom in je zanje v Istri večkrat porabil ves svoj vpliv. Prikljubljen ni bil niti pri slovanski duhovščini, niti pri slovanskem prebivalstvu. Posebno je pa prikljubljen pri sedanjem tržaškem namestniku dr. vitezu Rinaldiniju. Za škofa v Poreč pa pride baje goriški prošt in poslanec Jordan. O njem se govori, da je nepristranski mož. Drugega Slovenci ne zahtevamo od nobenega bodisi posvetnega bodisi duhovskega dostojanstva.

(Italijanske zvezde) rabijo razni italijanski gospodje in gospice za svoj lišp. Pa tudi drugod se vidi ta peterorogljata zvezda. Po tržaški okolici so dosedaj imeli zdravniki, babice in ljudske šole dvojezične napise. Tržaški magistrat jih je pa začel zadnji čas zamenjevati z jedino italijanskimi in na table dal naslikati tudi italijansko zvezdo. Najlepše je pa, da bi župan bil rad to utajil, ker je Nabergoj ga o tem vprašal. Rekel je, da Nabergoj najbrž dobro pogledal ni.

(Pomiloščena.) Porotno sodišče v Trstu je dne 21. novembra bilo obsodilo na smrt kmetico Antonijo Žuljan iz Ricmanj, kajti bila je vrgla 14mesečno dete v vodnjak, ker jej je mož vedno očital, da dete ni njegovo. Cesar pa smrtno obsodbe ni potrdil in sodišče je premenilo kazen v dvanajstletno ječo.

(Slovenska šola v Gorici.) Dne 7. t. m. so slovenski roditelji v Gorici imeli svoj shod, da se posvetujejo glede slovenske šole v Gorici. Sklenilo se je, da se pritožijo na upravno sodišče proti ministerskemu ukazu, da se slovenska mestna ljudska šola lahko začasno nastavi v vojašnici pred Turnom. Storilo se je tudi več drugih sklepov, v katerih se zahteva, da se naj za slovensko šolo hitro preskrbi primerno po-

slojpe v mestu. Shod je bil dobro obiskan Udeležilo se ga je nad 300 oseb.

(Velika suša) je v Istri. Že skoro pet tednov ni bilo kapljice dežja. Buzetčanom nosijo okoličani vodo iz potoka po 4 kr. škaf. Bati se je pa, da se voda popolnoma posuši. Če je že zdaj taka suša, kaj bode še po leti.

(Legar na Reki.) Na Reki hudo razsaja legar ali vročinska belezen. Bolna sta za legarjem ravnatelj reške gimnazije dr. Josip Berghofer in profesor na višji dekliški šoli Karol Berthoty. Sodi se, da se legar zaradi tega tako razširja, ker Rečani jedo pokvarjene ostrige. Na Reki goje ostrige v kanalu, kjer je najbolj onesnažen.

(Kako je s slovenščino na Beneškem.) Znano je, da slovenska narodnost ni priznana v italijanski kraljevini, in da s tamošnjimi Slovenci postopajo povsem kakor z golimi Italijani. In vendar vseh skupaj jih je še precej čez 40 tisoč. Njihove šole so vsled tega popolnoma laške že od začetnic, tako, da že prvi dan ko ubogi paglavci stopijo v šolo, učiteljica (tam imajo sploh le učiteljice), prične z njimi govoriti italijanski, če ravno revčeki debelo zijajo vanjo, ne da bi kaj razumeli. Slovenski govoriti je prepovedano, in šolski nadzorniki še posebno, ali prav za prav najbolj, da ne rečemo edino, na to pazijo, da bi se učiteljsko osebje ne predrznilo govoriti otrokom razumljivega jezika. Razume se brez posebne težave, da tako postopanje se ne vjema baš preveč z onim glavnim vzgojeslovnim načelom, ki uči, naj se od znanega do neznanega prehaja „de noto ad ignotum!“ No pa, morda to pravilo bi se še znalo v pošte vzeti, ko bi tamošnje šole imele tak smoter, kakoršnega ima vsaka prava šola; ker pa tam se ne išče drugzega, nego da se slovenski otroci poitalijančujejo, radi tega mora za take izvanredne šole tudi izvanredno načelo veljati. In iz narodnega ozira, hvala Bogu, da je tako! to je velika sreča za slovensko narodnost v onih pokrajinah, ker otroci kakoršni v šolo gredo takojni se iz nje povračajo, ne da bi se kaj naučili, ali kaj se poitalijančili. Tako je s šolami, a če so že šole take, lahko si prijazni bralec misli kakove morajo biti uradnije. Da v njih ni duha ni sluba o slovenščini, to se povsem razume že iz tega, kar smo prvič rekli. Kaj še! Pravil nam je nek ondodni Slovenec, da so hoteli na nekem sodišči slovenskega starčeka celó v ječo spraviti, samo radi tega, ker revček ni niti govoril, niti razumel italijanski! Kaj takega se vendar ne godi niti v kaki bližnji državi, ki tudi Slovencev ne neguje. Izobčena iz šole in iz uradnij, slovenščina se goji le pri domačem ognjišču in v cerkvi. Kako se goji, in kako so Slovenci sè slovenskimi duhovniki preskrbljeni, o tem bomo poročali drugikrat. Samo še to določimo za danes, da so nas izvedenci zagotovili, da na Beneškem ne bo vendar še dolgo dolgo konec slovenščine, navzlic vsem neugodnim razmeram in zaprekam.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) se je zopet sešel minulo soboto. V prvi seji je grof Badeni predložil načrt volilne reforme. Grof Kuenburg je stavil predlog, da se naj še pravočasno odpove carinska pogodba z Ogersko. Ko je trgovinski minister baron Glanz izjavil, da bode vlada koncem leta tudi carinsko pogodbo odpovedala, ako se poprej ne sklene nova za Avstrijo ugodna carinska pogodba, je zbor Kuenburgov predlog jednoglasno vsprejel. Potem se je pa začela razprava o proračunu ministerstva za bogočastje in nauk. Govoril je tudi gorenještajski poslanec Lorber, ki je najprej izrekel nekatere želje radi tehničnih šol, priporočil jednotno srednjo šolo brez grščine in naposled pa prišel na dvojezično gimnazijo v Celji. Premleval je, kar so že drugi večkrat pred njim povedali, in povedal, da zaradi te gimnazije ne bode glasoval za proračun, učnega ministerstva. Poslanec Šamanek je glede na Lorberjev govor očital Nemcem, da povsod ovirajo napredek Slovanov. Zahteval je, naj se počehi tehnika v Brnu, katera se le s štipendijami vzdržuje kot nemška šola, in da se osnuje češko vseučilišče na Moravskem. Poslanec Demel je izrekel željo, da bi se realčani dopuščali na filozofično in medicinsko fakulteto kot redni sluša-

telji. Koncem se je pa govornik še spodtikal nad poljsko gimnazijo v Tešinu in trdil, da šlezki Poljaki sami za ta zavod ne marajo. V ponedeljek je pa bila burna debata o dveh samostalnih predlogih. Več poslancev je vlado hudo prijemalo, da je zanemarila nadzorstvo pri zavarovalnici „Austria“, pri kateri bodo zavarovanci hudo oškodovani, in zahtevalo se je, da naj država odškoduje zavarovance, kar je pa zbornica odklonila. Še hujši je pa bila debata glede osnove novega železniškega ministerstva, ker se je osnovalo brez privoljenja državnega zbora.

(Volilna reforma.) Novih 72 poslancev se bode volilo v kuriji; voli se največ po volilnih možeh. Deželni zbori bodo pa imeli pravico sklepati, da se vpeljejo naravnostne volitve. Na Dunaju, v Pragi, Trstu, Brnu, Gradcu in Levovu se bode neposredno volilo. K poslednjim trem mestim se bode priklopilo tudi nekaj kmetiskih sodnih okrajev, ki bodo tudi naravnost volili. Štajerski Slovenci s predloženo volilno preosnovno ne moremo biti zadovoljni. Naši zastopniki morajo na Dunaji zahtevati, da se v dolenještajersko mestno skupino uvrste tisti kraji, katerih jedino zaradi tega niso vzeli v mestno skupino prejšnje liberalne vlade, da imajo v tej skupini Nemci večino. Ravno tako se tudi morajo volilni okraji na Koroškem pravičneje razdeliti, da tretjina prebivalstva, katera je slovenska, tudi nadalje ne bode brez vsacega zastopnika v državnem zboru.

(Slovensko šolstvo v državnem zboru.) Pri razpravi o naučnem ministerstvu je tožil poslanec dr. L. Gregorec, da vlada ničesar ne stori za visokošolsko izobrazbo Slovencev v maternem jeziku. Dokler se ne obnovi nekdanja pravna akademija v Ljubljani, naj se uče dejanski pravoznanske stroke tudi v slovenščini na graškem vseučilišču. Dobro je pojasnjeval, kako neumestno je bilo vprašanje o dvojezični celjski gimnaziji obešati na veliki zvon, pisati o zatiranju Nemcev na Spodnjem Štajerskem, hujskati celo neavstrijske Nemce proti Slovincem in prositi nemškega cesarja, naj posreduje na Dunaju, da se Celje obvaruje dvojezične gimnazije. Stavil je resolucijo, naj se štajerski in koroški šolski svet razdelita v slovenski in nemški. Vsi slovenski poslanci so pritrdjevali govorniku.

(Novi češki namestnik grof Coudenhove) je že prisegel in tudi že začel svoje poslovanje. Grof Thun baje pojde v pokoj, in se bode dal voliti od velikega posestva v deželni zbor in postane vodja konservativne stranke.

(Mladočehi) so jako nezadovoljni, ker se vlada bolje ne ozira na češke želje, izražene v češkem deželnem zboru. Posebno jej zamerijo, da se je v vprašanju glede vpeljave narodnih kurij postavila na nemško stališče. Mladočeški klub je zatorej sklenil najhujšo opozicijo proti vladi. Za vlado je pa to jako neprijetno.

(Nevarno je zbolel) vodja hrvatske narodne stranke dr. Ante Starčević. Bati se je vsak čas njegove smrti. Dr. Ante Starčević je imel dolgo časa nenavaden upliv na Hrvatskem. Njegovi pristaši so mu brezpogojno zaupali. Če je njegova politika bila vselej prava, bode pokazala še le bodočnost. Žalostiti pa mora moža, da je na njegova stara leta jela razpadati stranka njegova.

(Madjarizacija na Hrvatskem.) Z železnicam na Hrvatskem gospodarijo Madjari. Ni pa dosti, da od železnice dobivajo lepe dobičke in da so jih zgradili tako, da koristijo največ Ogerski, temveč poslužujejo se jih tudi v svoje politične namene. V zagrebške železniške delavnice so poslali skoro same madjarske uradnike in madjarske delavce, ki kaj očitno kažejo svoje mišljenje. Hrvatske dijake so že ti madjarski junaki napadali po ulicah. Obnašajo se tako prevzetno, kot bi hrvatska že bila kak ogerski komitat. To pa Madjare bode, da je v železniški službi nekaj Hrvatov, ki nočejo zatajiti svoje narodnosti. Da tem jedno zagodejo, je železniška uprava ukazala, da morajo ob tisočletnici ogerske države vsi uradniki pomadjariti svoja imena, drugače jih odpuste iz službe. Kakor se govori, hočejo nekateri uradniki rajše zapustiti službo, kakor bi se pa vdali temu madjarskemu nasilstvu. Seveda, če gospodje v Budimpešti se s tacimi stvarmi bavijo, potem se pač ne čudimo,

da so po uradih največji neredi, da so goljufije, tatvine in poneverjenja na dnevnem redu

(**Novi ogerski plemenitaši.**) Lani so bili nekateri ogerski bogataši povzdigneni v grofe in barone. Svet se je temu čudil, ker o zaslugah teh mož, ki so ob enem postali člani gospodske zbornice poprej ni bilo ničesa slišati. Sedaj se je pa izvedelo, zakaj je vlada predlagala, da se jim podeli plemstvo. Darovali so 1.300.000 gld. za državno domoljubne namene, to je, vladi so ta denar dali za podkupljevanje in agitacije pri volitvah.

(**Nemške šole v Galiciji.**) Poljaki tudi spoznavajo, da nemške šole v Galiciji jim le škodujejo v narodnem oziru. Vanje hodijo večinoma poljski otroci in se vzgajajo za poljske narodne nasprotnike. „Nova Reforma“ zatorej priporoča, naj bi se vsakih pet let preiskalo, če ima ta ali ona nemška šola še kako pravico do obstanka. Če se pokaže, da v njo hodijo največ poljski otroci, ker nimajo svoje šole, naj se nemška šola preosnuje v poljsko.

Ogled po širnem svetu.

(**Ustavljenci izseljenci.**) Te dni je policija v Korminu zopet ustavila 230 izseljencev. Pri sebi niso imeli toliko denarja, da bi se mogli prepejljati na svoje stroške v Brazilijo. Na stroške braziljanske vlade izseljencev več ne prevažajo. Ognali so izseljence zopet na Gališko. Pot bodo morali sami plačati, doma jih pričakuje beda in glad. Tako ravnanje z ljudmi se mora obsojati. Kako da oblastva doma ne pojasnijo vse stvari? Ljudje tako pridejo ob vse in morajo potem hlapčevati plemenitašem in židom.

(**Bolgarski bankir Georgjev**) je povodom popravoslavljenja prestolonaslednika Borisa podaril 80.000 levov (frankov) za osnovo bolgarskega vseučilišča v Sredu. Sedaj imajo v Sredu že visoko šolo s pravoznanskim, jezikoznansko-zgodovinskim in matematično-prirodnoznanjskim oddelkom. Ta šola se misli povzdigniti v popolno vseučilišče.

(**Bolgarskega kneza Ferdinanda**) priznale so vse vevlasti za vladarja Bolgarom.

(**Na Francoskem**) vedno vre. Ministre nastavljajo in odstavljajo, kakor za kratek čas. Sedaj so prišli na sled novim sleparijam pri družbi „Južna železnica“ in govori se, da to ministerstvo zopet odstopi, ker so baje nekateri prizadeti.

(**Špancev na Kubi**) tudi ne gre po sreči. Sicer poročajo o malih bitkah srečo svojo, a kaj izdatnega vendar ne dosežejo. Pač čudna politika, žrtvuje se denar in ljudje, da bi si prisvojili, kar jim ne pripada, zato pa tudi ni vspeha.

(**Italijani v Abesiniji.**) V Rimu so prišli do prepričanja, da potrebujejo v Afriki bolj izvedenega poveljnika kot je general Baratieri. Slava tega generala je bila kratka. Ni še dolgo tega, ko so ga še v nebo kovali Italijani v kraljestvu in zunaj kraljestva. Posebno so pa bili tirolski in primorski Italijani navdušeni zanj. Primerjali so ga že najslavnejšim vojskovodjem našega stoletja. Sedaj mu pa hočejo odvzeti poveljstvo. Vojvoda Aosta se je nekda ponudil, da prevzame poveljstvo vojske v Afriki. Kdo ve, če bode on imel kaj več sreče.

Dopisi.

Št. Jurij ob juž. žel. Na novega leta dan sem moral po opravkih na Ponikvo. Dospel sem bil v vas, baš ko je vabil k drugemu „opravilu“. Na „gmajni“ pri križi mi pride nasproti star, a še precej trden mož, ki se je ob palico opirajoč korakal proti križi, pred katerim se je priklonil in odkril in baš v tem trenutku zadoni močan, njemu namenjen glas „srečno novo leto!“. Starček pogleda prišleca in vsklikne veselo: „O ti Joža si, glej ga no — Bog daj tudi tebi kar meni želiš! — Kaj pa tičiš vedno v brlogu kakor medved po zimi, (ko mu je hrušek zmankalo), saj te že nisem videl pol večnosti, včasih si še prilomastil k meni, a sedaj — pa kaj vidim! saj si šepav, kako to?“

„Dragi Janez! vse ti povem, samo daj, stopiva tje le gor na pol litra, saj vidiš, da težko stojim in časa še tudi imava.“ —

Jaz izročim konja in voz hlapcu, ter krenem za to dvojico v krčmo na „Gmajni“, kjer so se

deli poleg teh dveh meni že znanih mož, še trije drugi. Dvorljivi krčmar je postregel novo došliha, kakor tudi meni z izvrstnim „Sladkogorčanom“ ter prisedel na moje povabilo k meni v postransko sobo.

„Toraj bolan si bil“ počne oni sivolasi starček pogovor? „E seveda, nogo sem si bil izvinil pri Vrečkovem pogrebu — Bog mu daj lahko — tako da ravno v tem času, ko bi bil najrajši šel med ljudi, nisem mogel nikamor. Sicer ti pa daj ljubo zdravje dobri Bog, da bi še veliko let krtačil svet, saj si mi bil ti edino razvedrilo v teh bridkih dnevih pripravil, če tudi nehote.“

Ogovorjeni se malo namuzne ter krepko potegne iz polnega kozarca, kakor da bi bil hotel reči: „ne umem te“.

„No saj je prišel po tvoji odkritosrčnosti tisti dopis iz „Sladkegore“ v „Domovino“. Starček se zadovoljno nasmehlja in prikima govoreč: „to pa to!“

„Veš tako od srca mi že dolgo noben ni pisal, kakor si ti govoril o čudnih razmerah še bolj čudnih nekterih Ponkovljanov. Dotični dopis sem skoz en teden vsak dan dvakrat prebral in zraven dostavil: frdacana koža! ko bi še par takih dopisnikov Bog dal, morda bi vendar nekada tako slavno, a sedaj tako žalostno-zaspano Ponikvo vzdramili in spravili na pravo pot. Ali ni, da bi se človek razjokal?“

„Da, da žalostno pa resnično“ pritrdi starček, kakor tudi oni trije možje, ko so se bili vzdignili ter odšli.

Mene je cela stvar že radi tega zanimala, ker sem se čudil, da so na Ponikvi tako navdušeni ljudje in to tako stari, kot oni sivolasci. Vprašal sem toraj skoro nehote krčmarja, kdo sta vrla moža. „Dovolite gospod, da se sama predstavita?“ — Kar hitro se vrne krčmar z obema, govoreč: Gospod Lamurski iz Šentjurja — vidva pa povejta sama: kdo in kaj da sta!“

Jaz njima podam roko ter ponudim stol in starček prične: „Jaz sem morda vam že iz „Domovine“ znani Janez Krtača, ta pa je moj najboljši prijatelj Jože Breck, posestnik v „Mačkinji žalosti“, s katerim se še najljubše o slabih časih in o naših (ponkovskih) razmerah kaj pogovoriva, ter si vsaj tako srce olajšava, ker nemoreva pomagati in teh žalostnih razmer odpraviti!“

Največ je vam Ponkovljanom na šoli ležeče, kakor sem bral in slišal, pripomnim jaz, da bi spravil govor zopet v tek, med tem ko je stopil krčmar po liter vina.

„Da, da gospod“ odgovorita oba na enkrat, a Breck nadaljuje: „brez dvoma, saj največja rana najbolj peče in se mora najprej celiti, tako je tudi pri nas. Nam treba pred vsem kolikor najbolj mogoče izobrazene mladine, ki ne bo znala le za silo pisati in nemški brati, ampak ki bo vneta za vse dobro in blago, za čednost in vednost, ki bo ljubila knjigo in se bo lahko sama na podlagi v šoli dobljene omike dalje izobrazovala, tako, da bi jo morali od knjig odganjati, kakor so nas — sedaj pa hvali Boga, ako se je učitelja in knjige iznebila! O kako vse drugače je bilo v mojih dneh! kako nas je ranjki J. — Bog mu daj sveti raj — navduševal za vse dobro, lepo in koristno, kako nam je, rekel bi, vlival v srce ljubezen do slovenskega jezika, petja, čitanja itd. Kar stepli bi se bili mi paglavci, pa tudi deklice, kdo bo prvi čital knjigo, katero nam je prinesel in teh tedaj še ni bilo mnogo. Ta ljubezen nam je ostala za celo življenje — jaz n. pr. preberem vsako leto vse Mo horjeve knjige, sin pa jih vzame le prisiljen v roke.“ —

Tako je ravnal ranjki J. — in smo ga še v poznih letih spoštovali. Bil je naš vodja in svetovalec. A današnji gosp. Adamov? pa kaj bi govoril. Danes je gospod in poglavar kdo drugi.

To je krčmar J. — jev, ki je prišel pred par leti k vam, kaj ne? Da, tistega, kteremu so naši dobri, a nevedni ljudje na konja (pomogli), sedaj bi jim pa rad iz hvaležnosti županil, ker zna bojda že zdaj tako gosti, da bodo Ponkovljani po njegovi „ariji ali viži plesali“.

Kaj županil, saj imate, kolikor mi znano sedaj dobrega župana? „Seveda ga imamo, pa imamo tudi take, kateri bi ga radi odstavili ter sami na njegov stol sedli, ker si baje svoja

uradna pota preveč računa, kakor da bi si jih njegovi predniki ne bili. Sicer čemu pa je odbor, zakaj ne nasprotuje? — no, to je samo izgovor, da se lahko ruje proti njemu; pri vsem tem je pa poštenjak, mož značajan, ki ne proda in ne spreminja svojega prepričanja, kakor nekdo pred njim, in baš radi tega ga bodo gotovo vsi modri Ponkovljani zopet volili, dokler kje zmožnejšega in boljšega ne najdejo — izvzet je samo prej imenovani krčmar in njegov oproda ali ministrant Slatenski J. in bivši predsednik „družbe sv. Cirila in Metoda“, ki je mnenja, da bi se dobro skladalo: „najbolj mast'n, najbolj čast'n“. Ako bi mu bilo res kaj za samo čast, bi vendar ne bil pustil družbe, ktere „čast'n“ predsednik je bil, kar tako brez vsega zdravlila umreti, saj bi jo bil kot „mast'n“ lahko sam pri življenju ohranil! Zdaj pa „skup“ zvoni, zatoraj z Bogom gospod in na srečno svidenje!“

Iz šmarskega okraja. (Dobava gramoza za okrajne ceste.) Že minulo leto je okrajni odbor odpravil licitacijo glede dobave in navažanja gramoza.

Opravičil je to s tem, da po licitaciji ni bilo mogoče vsem željam licitantov ustreči, ob enem pa tudi varovati koristi okraja.

Licitacija se je navadno pri cerkvah razglasila; pa kljub temu so se ponavljale pritožbe, da se oznanilo ni dovolj razglasilo!

Licitacija vršila se je za vsako cesto posebe, pa vendar so se slišale pritožbe, da temu in onemu ni bilo mogoče na določen dan priti, da je trpel vsled tega okraj! Licitante za krajše proge so drugi podvzetej strahovali, ali pa so njih z obljubami odpravili, katerih pozneje niso držali.

Lani se je oddala dobava in navažanje gramoza za vse okrajne ceste potom pismenih ponudb.

Pritožbe so potihnile, uspeh pa je bil tudi za okrajno blagajnico ugodnejši.

Vsled tega je okrajni zastop tudi za letos določil, da se ima dobava in navažanje gramoza le na pismene ponudbe oddati.

Okrajni odbor je za te ponudbe nastavil čas do konca svečana.

Ponudbe se lahko stavijo za celo cesto, pa tudi za dele ceste.

Okrajni odbor pa letos ne bode sprejel ponudbe, katera bi obsegala vse ceste prvega, ali vse ceste drugega razreda!

Minulo leto se je tudi na to strogo pazilo, da so navoženi kupi imeli postavno mero.

To je prav in tako mora biti! Kdor prevzame navažanje in si pusti delo iz okrajne blagajne plačati, mora dati in navoziti polno mero.

Saj se je leta in leta opazovalo, da so bili kupi na naših cestah manjši od onih v rogaškem in celjskem okraju!

Vsled tega so dobile naše ceste manje gramoza, kakor je bilo predpisano; podvzetnikom (liferantom) pa se je več izplačalo, kakor njim je šlo; okrajna blagajna pa je za več stotakov bila oškodovana.

To se ne sme nikdar več zgoditi, sicer bi se morala kazenska sodnija na to opozoriti!

Iz Marenberga. (Razne stvari.) Marenberžani in njih podvrženci se grozno hudujejo in rentacijo nad Slovenci, ker so se ti podstopili delati njim v skrb pri volitvah za okrajni zastop. Ne mirujejo še sedaj ne, dasiravno so že volitve končane. Uničiti hočejo slovenske agitacije in potopili bi jih radi v žlici vode, če bi le šlo. Razne neumnosti in budalosti so izmišljevali ob času volitev, kakor da bi imeli do sedaj Slovenci okrajni zastop v rokah. Rekli so, Slovenci ne znajo gospodariti, morate že držati z Nemci, ti so veliko pametnejši; ako bode volili duhovne, plačevali boste zopet desetino. Nekega slabega predstojnika so s tem vjeli, ker so mu pravili: mi bomo hranilnico napravili, ki bo izplačala in odstranila posojilnico. Na to govorjenje šel je kmet F. K. iz R. k Šoberju in mu rekel, vi gospod, pa mi dajte 300 gld. že naprej, katere mi je bajtar S. iz V. dolžan, saj bo dobil slej iz hranilnice in vam lahko vrne. G. Šober se je pa zarežal, tega pa ne morem storiti. To je torej prvi začetek marenberške hranilnice (še le namenjene), ki hoče osrečiti ljudi.

Hodil sem na „joštank“, tako imenujejo v Marenbergu prvi sejn po novem letu in poslušal kramarje in prodajalce svoje blago hvaliti, a nikjer ni bilo slišati „kaufen sie von mir ab“, temveč povsod kupite mati, kupite oča, jaz bom celo „fal“ dal pa dobro blago, to je posebno prvi kramar T. govoril in tako naprej od spodnjega do gornjega kraja, kar nam je živi dokaz slovenskega okraja v Marenbergu, a pri volitvah pa je Slovenec neumnež, ne zna gospodariti, in Nemec je veliko pametnejši: Slovenci pomnite si take in jih ne podpirajte na našo škodo. Ako bi slovensko ljudstvo ne podpiralo teh nasprotnikov, v kratkem bi morali pobrati svoje sile in zapustiti Marenberg.

Da so se jeli gibati Slovenci, vzrok je grozna nemškutarija v šolah, brati učiti ne smejo v Marenbergu v slovenskem jeziku, akoravno je bila ta navada do leta 1893. Še tiste ure slovenskega podučevanja so odpravili, tako, da pošteti in pametni Slovenci svoje otroke pošiljajo na take šole: v katerih slovenski jezik ni zavrnjen.

Prašenje je, je to pametno od šolske oblasti? pripravljati janičarje za tuji tabor. Otrokom naj se iz srca trga ljubezen do domovine in se s časom napolni s srdom do slovenskega jezika. Kdo bi toraj nemarno gledal in se ne trudil take neznosne razmere razdreti s časom in delati za boljše bodočnost.

Narodno-gospodarske novice.

Leto za letom slabše prihaja.
Skoraj za živat več ni.
Kmetič za kmetom kmetijo prodaja,
Denarji iz skrinje so šli.
Kaj pa naj tudi prodam,
Da dovge in davke plačam?
Zadnji, o! zadnji moj hrast,
Skoraj moral boš past'.

Ivan Skalar, ki je o lanskem letu poročal in vmes marsikatero resnično vpeljal, mora biti velik prijatelj kmetiškega stanu. Ko bi le tudi ljudje take spise prav marljivo čitali ter tudi nekoliko premišljevali o sebi in svojem položaju. Gotovo bi se potem marsikateremu v glavi še zdanilo, potem bode prepozno.

Svoje dni je bil naš okraj eden najbogatejših v deželi. To bogastvo je imel okraj v svojih obširnih, za najlepšim lesom napolnjenih gozdih. Ko je pa po teh gozdih začela peti neusmiljena sekira, ginilo je prvotno bogastvo čedalje bolj in le prijazna in lepo zidana poslopja po naši dolini še pričajo o nekdanjem tukajšnjem blagostanju. Odkar se pa gozdi kar na vso moč posekavajo, gine premoženje in mnogo je že takih, ki nimajo več kje krajcarja vjeti, ker gozd je prazen, drugega pridelka pa tudi ni takega, da bi zanj kaj izkupil.

Pa ne le, da so se poprodale hojke in smreke, debelejšje za splave, tanjše za hmeljevke, sedaj se sega že tudi po zadnem drevju, zlasti po orehih in črešnjah. Orehe že nekaj let sekajo v naši dolini, da je kar groza in prišel bode čas, ko bode to veličastno drevje v našem okraju popolnoma izginilo. Letos pa so poleg orehov začeli sekati tudi črešnje. Pa naj bi že bilo v božjem imenu, vsak pač išče tam krajcar, kjer ga je še mogoče dobiti, to bi se še odpustilo. Prav neodpustljivo pa je, da se dotični prostor pusti prazen ter se nikdar več ne zasadi. Vsak misli le na se, kje bode pa naslednik jemal, to mu je pa zadnja briga. „Jaz bodem že še shajal“ pravi tak malomarnež, „kaj pa meni za druge mar“.

Da! on še res izhaja, kajti kmetijo prejel je od svojega očeta za 1000 gld., njegov sin pa mora dati za njo 4000 gld. In kakšna je bila kmetija popred, kakšna je pa sedaj? Oče je prevzel gozde polne najlepšega lesa, sin pa dobi z robidjem zaraščene goličave, prazen svet, v katerem niti dobrega bičnika ni več najti: Kaj tedaj hočemo storiti? Ali naj zemlja, katero bomo enkrat svojim otrokom zapustili, prazna ostane? Kako bode pa potem njim mogoče živeti, ko že mi komaj izhajamo? Odgovor na to je: „Lese, katere smo posekali, zopet z gozdnim drevjem zasadimo, koder pa zemlja ugaja sadnemu drevju, tamkaj pa sadimo sadno drevje. Če to storimo vsi, izginile bodo sčasoma puste goličave, in kar se je prodalo, to se bode polagoma zopet namestilo.“

Zemlja pa, ki sedaj prazna leži, bode nam in našim otrokom, zopet donašala mnogo pridelka. „Pa bi že sadil“, pravi nekateri, „pa ne vem prav kako bi to napravil, da bi drevesa dobro vspevala“. To je deloma resnično, kajti dosihdob smo imeli le malo prilike se sadjarstva učiti, sedaj pa imamo priložnost dovolj, in vsak se prav lahko podučí, ako le hoče. Ta izgovor tedaj sedaj, ko imamo v našem okraju mnogo takih, ki vse to dobro razumijo in ki tudi vsakemu kaj radi dober svet dajo, prav nič več ne velja. Brez uka pa nič ni! Kakor se je treba učiti čevljarju, mizarju itd. ravno tako in še bolj tudi kmetu. Dobiti je pa tudi v našem okraju dobro odgojenih dreves od najboljših sadnih plemen. Kdor se toraj hoče lotiti sadjereje ima pač prilike dovolj. Da si je naš okraj večinoma gorat ter ima tudi že bolj hladno planinsko obnebje, tako je vendar še tukaj tudi nekaj vinogradov, ki so svoje dni prav bogato rodili. Sedaj pa so skoraj popolnoma uničeni in to najbolj po strupeni rosi. Ljudje namreč svojih vinogradov niso škropili, temveč so vedno le čakali in čakali, da izgine rja sama po sebi; pa rja ni izginila, pač pa so izginili vinogradi. Če tedaj hočemo pri svojih vinogradih, zopet dočakati boljših letin, tedaj nam pač drugega ne ostaja, kakor, da jih prenovimo in z novega sadimo.

Najboljše pač bode, ako jih zasadimo s cepljenimi ameriškimi trtami. V tem oziru pa bode treba za časa kaj storiti, sicer bode prepozno. Tudi podpore za prenovljene vinograde bi se sedaj še dobile, pozneje pa težko. Zato bi pa bilo želeli, da bi se okrajni zastop, županstva, denarni zavodi in tudi posamezniki za vse to nekoliko bolj zanimali, ter bi tudi ljudem, kolikor je sploh mogoče, šli na roko. Tako bi se z združenimi močmi v kratkem času mnogo doseglo in marsikateri bi si spametoval še v pravem času. Če bomo pa le gledali in roke križem držali, no! potem pa se nikar preveč ne čudimo, če bomo imeli malo pridelka in še manj pod palcem cvenka. Poprimimo se toraj umne sadjereje, za katero je v našem okraju zemlja in obnebje kaj ugodno; ono bode nam in našim otrokom donašalo mnogo dobička. Prenovimo pa tudi svoje opustošene vinograde tako, kakor delajo to drugod. Pridelali bomo potem več vina, kakor so ga pred kedaj. Tako si bomo zopet opomogli in ne bode nam treba zapustiti domače strehe ter iti po svetu iskat tujega kruha!

Dobromil,

posestnik v. gornje Savinjske doline.

(Kedaj prekopaj vrte?) Če vrt jeseni pred zimo prekoplješ, bode se zemlja po zimi zrahljala in bode mnogo rodovitnejša. Pokončlaš pa s tem mnogo mrčesov, ki jeseni zlezajo v zemljo. Ko zemljo prekoplješ, jih spraviš na vrh. Nekatere pokonča mrz, druge pa pojedó kokoši, katere lahko spustiš na vrt. Tudi s prekopavanjem pokončlaš mnogo plevela. Jeseni prekopano zemljo je pomladi treba le z grabljami zravnati. Mokro zemljo je pa boljše pomladi prekopavati, ker se preveč napije mokrote, ako se jeseni prekoplješ.

(Zrnje in piča za ovce.) Ovce zrnje bodisi katerega koli žita bolje prebavijo kakor goveda. Seveda pride predrago ovce z zrnjem hraniti. Priporoča se pa zrnje dajati ovcam, če jih debelimo, ali pa kedaj doje. Oves se jim lahko da cel. Ječmen, rž in grah naj se pa debelo zmelje ali pa v vodi namoči. Če ovce jedó sočivje se hitro zrede in imajo jako tečno meso. Po sočivju zgube ovce mleko. Dajati se pa sočivje ne sme jagnjetom, ker potem shušajo in se jim rade vnemo oči.

(Krompir in repa) sta dobra hrana za ovce. Ker pa krompir jako žejá, morajo se ovce prej napojiti, predno se jim da krompirja. Krompir se ovcam daje surov v plošče zrezan. Repa se pa ovcam ne sme sama dajati, temveč se mora drugi krmí primešati. Krompir pa ni za breje ovce, kajti jim škoduje, prav je pa zanje dobra repa.

(Seme za setev) ne sme imeti nobenega zoprnega duha. Izurjeni kmetje po duhu spoznajo, če se je žito mokro spravilo, ali pa v shrambi plesnilo. Tako žito ni dobro za setev, kajti ne kali.

(Dober vspeh prašičereje.) Janez Sadnik v Podstenjah na Kranjskem je prodal dva pra-

šiča jorkširskega plemena, ki sta tehtala deset starih centov. Jeden je imel 2, drugi celo pol-drugo leto.

Razne stvari.

(Izmrla plemenita rodbina.) V Brnu je umrla načelnica tamošnjega zavoda plemenitih gospej, grofica Ottilija Muzzay, ž njo izmrje ta grobovska rodbina. Poslednji njen moški član je bil pokojni oče podmaršal grof Albert Muzzay, ki je umrl 1848. leta.

(Brzovlaki z električno razsvetljavo) vpelejo avstrijske državne železnice. Mej Dunajem in Prago že vozi tak vlak.

(Zbrušene desetice.) Finančno ministerstvo je zavkazalo, da se morajo vsprejemati pri državnih uradih tudi take desetice, ki so se v prometu močno obrusile. Seveda take se ne bodo vsprejemale, pri katerih je vidno, da so se nalašč zbrusile, in katere imajo luknje.

(Psi pri žandarjih.) Govori se, da hočejo vpeljati pri žandarmeriji vojne pse. Pes bode šel z orožnikom na stražo in mu pomagal loviti hudodelce po gorah in gozdih, kjer jih žandar sam ne more lahko zasledovati.

(Velikanski štrajk krojačev) je v Berlinu. Krojaškim pomočnikom pridružile so se šivilje. Plače krojačev in šivilj so v Berlinu nenavadno majhne. Krojaške plače se vsled tega vedno zmanjšujejo, ker krojaški mojstri in pa konfekcionarji pošiljajo delo na kmete, kjer ljudje delajo za nizke cene.

(Trojni samomor.) V Monakovem našli so zastrupljeno udovo nekega ministerskega svetnika, njeno hčer in njh dekle. Da bi jih bil kdo drugi umoril je baje izključeno. Ker je živela vdova v jako dobrih gmotnih razmerah, je pa težko vedeti, kaj je povod samomoru.

(Najbogatejša ženska na svetu) je gospa Izadora Cousina v Santjagu v Čiliju v Južni Ameriki. Njeno premoženje znaša 250 milijonov dolarjev. Ima tri bivališča. V Santjagu ima več lepих hiš, v Maculu in Lati pa ima velika zemljišča. Ta bogatinka živi, kakor se jej zdi, siplje denar ne brigajoč se, kaj ljudje o njej govoré. Park, ki meri 100 oral, in dirkališče je podarila mestu Santjagu. Pa tudi zasebnike večkrat bogato obdaruje. Posebno ima rada mlade moške. Zabava se ž njimi in jih pogosti včasih kar po 30 do 40 jedenpot. Ko je pred leti v Valparaiso bilo prišlo severno ameriško brodovje, je bila povabila vse častnike v Santjago. Okolu dvajset jih je vsprejelo nje povabilo. Posebni vlak je bila odposlala ponje. Vsprejela jih je silno slovesno. Vse mesto bilo jim je na razpolago. V gostilnicah, kavarnah, prodajalnicah in pri dragoceninarijih niso smeli ničesa plačati. Povsod je bila naročila, da od njenih gostov ne smejo vzeti nobenega denarja, temveč morajo vse zapisati na njen račun. Letošnje poletje misli ta bogatinka priti v Novi York. V tem severno ameriškem mestu vse o tem govori, da pride najbogatejša ženska na svetu.

(Velik požar) bil je 16. t. m. v Londonu. Pri tem požaru je 6 ljudi zgorelo, 5 se jih je ubilo, ko so poskakali skozi okna višjih nadstropij na ulico.

(Fotografiranje možganov.) Sedaj se po vseh listih piše o tem, da je profesor Röntgen iznašel način, po katerem se dajo fotografirati kosti v živem človeku. Iz Amerike pa prihaja novica, da je dr. Simon v Novem Yorku iznašel način, po katerem se živemu človeku fotografirajo možgani.

Koledar.

Sobota (22.) Stol sv. Petra. — Nedelja (23.) I. postna. Marijeta Kortonska. — Ponedeljek (24.) Prestopni dan. — Torek (25.) Matija, apostol. — Sreda (26.) + Kvatre. Valburga, opatinja. — Četrtek (27.) Porfirij, škof; Nestor, škof. — Petek (28.) + Kvatre. Leander, škof. — Polna luna dne 28. ob 8. uri 57 min. zvečer. — Solnce stoji v znamenje rib dne 19. ob 9. uri 50 minut jutraj. — Dan narasel je v februarju za 1 uro 32 minut.

Sejmní.

Dne 22. februarja na Bregu pri Ptuj (za svinje), pri Sv. Filipu v Verčah, Vuzenici, Teharjih in Poličanah (za svinje). Dne 24. febr. v Braslovčah, Ločah, na Laškem, v Arvežu, Slov. Bistrici, Rogatcu in Kozjem. Dne 25. febr. v Ljutomeru in Vildonu. Dne 26. febr. v Imenem (za svinje). Dne 27. febr. na Slatini in dne 28. febr. v Vitanju.

Loterijske številke.

Trst 15. februarja 1896: 33, 40, 56, 31, 50
Linc „ 63, 40, 70, 86, 53

Strune za citre, gosli in kitare
znano najboljšje vrste iz tovarne
Kirchner na Dunaji priporoča.

trgovina D. HRIBAR v Celji.

Deček (43) 3-1

star 14 do 15 let, ki ima veselje do prodajalnice z mešanim blagom, zmožen slovenščine in nemščine, sprejme se takoj za učenca. Prednost ima oni, ki se je že učil kje drugod. Več pove Ant. Verbič, Konjice, Štajersko.

(34) 25-3 Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsaki fari razumljivim, krepstnim in spoštovanim osebam. — Pismina vprašanja pod „9.132“, Gradec, poste restante.

Prostovoljna prodaja.

Lepa, velika kmetija najbolje obdelana, h kateri spada 75 orolov zemlje in leži med St. Jurjem ob južni železnici in pa Ponikvo ob glavni cesti; posloplja vsa v najboljšem stanju, je radi smrti prostovoljno za prodati. Tudi se s hišo in gospodarskimi poslopji lahko kupi samo polovica kmetije, komur bi se zdela cela kmetija preobširna. Posebno se opozarja, da v istem zemljišču leži obilica kremenca („Kies“), ki se v bližnjih tovarnah drago kupuje. — Več se izve pri gosp. F. Fraunseisu v St. Jurji ob juž. železnici (45) 3-1

Posojilnica v Slovenski Bistrici

registrovana zadruga z neomejeno zavezo sklicuje

redni občni zbor

v posojilnični pisarni
na sredo dne 4. sušca t. l. ob 2. uri popoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Predlogi in nasveti.

Če bi o določenem času ne prišlo zadostno število zadrugnikov, se odredi eno uro pozneje ravno tam z istim dnevnim redom drugi občni zbor, pri katerem bo sklepno vsako število došlih zadrugnikov.

Služba orgljara in cerkovnika se takoj odda. Le samski prošniki zamorejo reflektirati. — Kn. šk. župnijsko predstojništvo sv. Križa v Trbonjah, p. Vuzenica.

Alojzij Arzenšek,
župnik.

(39) 5-2

Naznanilo.

Podpisani načelnik krajnega šolskega sveta Turje naznanja, da se bode dne 27. februarja t. l. predpoldne ob 9. uri vršila

minuendo dražba

sezidanja nove šole v Turji (fara Dol, občina sv. Krištof). Proračun celi stavbi je 5200 gld. Načrt proračuna in zahteve leže pri načelniku na ogled.

Krajni šolski svet Turje, pošta Dol

Načelnik
Jernej Orožen.

(38) 2-2

Milan Hočevar

trgovina špecerijskega blaga
v Celji, Glavni trg št. 10
nasproti farne cerkve

Priporoča

častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svoje blago, zagotavljač dobre in cene postrežbe.

(35) 46-2

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Celji
priporoča gospodom trgovcem in prodajalcem svojo

Veliko zalogo vsakovrstnega papirja

za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega, svilnatga (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih Nežiderskih zvezkov, Hardtmuthovih svinčnikov in angleških peres po originalnih cenah tovarniških;

dalje priporoča

zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah

Posebno lep izber papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah.

Najbolje strune za citre, gosli in kitare.

Velik izber albumov za fotografije in spomence, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirov za fotografije, listnic itd.

po nizkih cenah.

Šolske in molitvene knjige še poseben popust.

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje
v Londonu.

Filijala za Avstrijsko:

Dunaj, I., Giselstrasse 1.,
v družbeni hiši.

Filijala za Ogersko:

Budimpešta, Franca-Jozefa
trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1894 k. 138,416.475—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1894 . . . 25,319.668—
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) . . . 304,342.593—
Med letom 1894 je bilo od družbe izdanih 9233 polic v znesku . . . 78,736.000—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 3 pri GVIDONU ZESCHKO-tu.
(155) 12-6

Najzbornnejše in najcenejše

členkaste travniške brane

izdeluje in iz zaloge prodaja poleg drugih kmetijskih strojev

JOS. LORBER

v Žalcu pri Celju

Cena jednoupredni brani 26 gld.
„ dvoupredni „ 32 gld.

Te brane se niso obnesle samo na travnikih z najboljšim uspehom, ampak tudi na polji pri pomladanski in jesenski setvi za poravnavo brazd in umetnih gnojih, kakor tudi še posebno za zrahljanje po zimski mokrini ali po plohah nastale površne skorje, kar priča polno priznanjskih pisem.

Dalje proizvaja vse v livarsko in strojno stroko spadajoče predmete za žage, mline in druge obrtniške namene, kakor: Zobna kolesa (vsake vrste), železna vretena, logarje, kolobarje za jermena, zamašnjake (Schwungräder), sploh vse sestavne dele za stroje; potem razne vlitve plošče, kotle, uteže, (tudi za ure), rošče, itd. itd.

Cene so nizke, delo pošteno, postrežba prijazna in točna.

(40) 46-2

Najlepše darilo

za
godovne in svečane prilike.

Olinjati portret 85×75 cm.

Antona Martina Slomška,

najfineje po najboljšem izvirniku izveden, na platno napet, v zlatih kovinsko-barok, antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovincem, bilo bi preveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najboljše in najlepše pedagoške spise in domovinsko ljubezen v nemajhni pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vneti zagovornik pravic Slovincem. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovincem.

FRANC ČUDEN

Ljubljana, Mestni trg 25.

Največja zaloga vsakovrstnih srebrnih in zlatih žepnih ter stenskih ur.

Vedno lepa izbira

najnovjših srebrnih in zlatih verižic,

kakor tudi druge srebrnine in zlatine.

Popravila izvršujejo se natančno in točno. Za dobro in solidno delo se jamči.

Cenike razpošiljam na zahtevanje brezplačno.

Glavno zastopstvo za Kranjsko

svetovno znane tovarne „Stiria-koles“ tvrdke Iv. Puch & drg. v Gradcu, tovarne „Premier-biciklov“ in več drugih glasovitih tovarn.

Mehanična delavnica

tovarne Iv. Pucha, Poljanska cesta 31 v moji hiši. Popravila naj blagovolijo gospodje kolesarji takoj poslati, ker pozneje je več dela in bi se ne moglo takoj postreči. Ceniki so vedno na razpolaganje.

Cena letos jako znižana.

Mayfarth & Comp.

prenesljive štedilne kotlene peči

za kuhanje in poparjenje živinske krme, krompirja, itd. za kuhanje vode in perila, za peke in mesarje, za napravljane masla, za tovarne mila ter kemičnih snovi, kakor tudi za vse domače in kmetijske potrebe. Porabi se le malo kuriva ter se lahko povsod postavi. Samo one z vlitro tvrdko so prave. Zahteva naj se cenik tudi o reznihah za krmo, repo in krompir, mlinih za drobenje in tlačenje, koruzne robkalnice, žitne čistilnice in izbiralnice, preše za seno in slamo, vitala ter mlatilnice.

Ph. Mayfarth & Comp.

Dunaj, II., Taborstrasse 76. — tovarna kmetijskih strojev. (202) 10-10

Katalog z mnogimi priznanimi pismi brezplačno. Iščete se zastopniki in preprodajalci

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča — po pošti. —

Za prsa:

Zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr. (143) 10-8

Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Ubalđ pl. Trnkoczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani.

LEOP. SCHARNER

marelar

Ungarthorgasse — V PTUJI — Ungarthorgasse

Priporoča svojo veliko zalogo

dežnikov in solčnikov

najlepše izpeljave po zelo znižanih cenah.

Dežnike na debelo prodajam po fabriških cenah.

Prezvamem vse poprave, kakor tudi preoblečenje

bočisi dežnikov ali solčnikov.

— Svoji k svojim! —

